מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד המשפטים
פרקליט המדינה

ב' אדר תשס"ו
2 מרץ 2006

סימוכין: 2006-0047-2285
מס' תיק: -

אל: מר מני מזוז, היועץ המשפטי לממשלה

שלום רב,

הנדון: <u>חקירת הרב הראשי לישראל יונה מצגר</u>

א. <u>כללי</u>

1. תחילתה של הפרשה בתחקיר עיתונאי, אשר פורסם בחודש אוקטובר 2004 ובו ניטען כי הרב הראשי לישראל, הרב יונה מצגר, שהה יחד עם משפחתו במלון "מצודת דוד" בפסח תשס"ד, מבלי ששילם על כך כל תמורה.

2. בעקבות התחקיר העיתונאי, נוהלה התכתבות, אשר הובילה לבדיקה של הלשכות המשפטיות במשרד רוה"מ והרבנות הראשית, ובסופן, ועל פי ממצאיהן, החליט היועץ המשפטי לממשלה כי יש מקום לפתיחת חקירה נגד הרב מצגר.

3. חקירת המשטרה לא התמקדה בשהות הרב במלון "מצודת דוד" בפסח תשס"ד בלבד, אלא בכלל שהיותיו בבתי מלון במהלך כהונתו, וכן בהתנהלותו בנוגע לשכירת דירת שרד ברח' אלחריזי בירושלים (להלן: "הדירה" או "דירת השרד").

4. ממצאי החקירה הועברו לפרקליטות מחוז ירושלים, שחוות דעתה הייתה בסיס ועיקר לדיונים הרבים שנוהלו סביב פרשה זו. עמדת הפרקליט המטפל, עו"ד ג'ואי אש, ופרקליט מחוז ירושלים מר אלי אברבנאל הייתה, כי לא נמצאו די ראיות להעמדת הרב מצגר לדין בגין העבירות המיוחסות לו, הדברים לגופם עוד יפורטו להלן.

5. על מנת לתת סדר בדברים נסקור ממעוף הציפור את האירועים העובדתיים, אשר עמדו במוקד החקירה, על פי סדרם הכרונולוגי:

א. <u>שהייה במלון "פרימה מלכים" בשבועות תשס"ג</u>

הרב שהה יחד עם משפחתו במלון "פרימה מלכים" בשבועות תשס"ג (יוני 2003). מחומר החקירה עולה כי בית הכנסת "ישורון", אשר הזמין את הרב לחג בכדי להרצות, מימן את שהות ילדיו במלון, להבדיל משהות הרב אשר מומנה על ידי הרבנות הראשית.

ב. <u>חוזה השכירות</u>

ביום 11.11.03 חתם הרב על חוזה שכירות עם מר ארמנד לסקי (להלן: "לסקי"), המסדיר את תנאי השכירות של דירת שרד בירושלים. <u>תקופת החוזה הוחלה רטרואקטיבית</u> מיום 27.8.03 (א' באלול תשס"ג) למשך שנה. לחוזה הוסף סעיף המאפשר ללסקי לדור בדירה במהלך החגים, בכפוף למתן התראה מקדימה בכתב של ארבעים וחמישה ימים. לאמור, אם יבחר לסקי להגיע לישראל במהלך החגים, על הרב לפנות את הדירה ולשהות בבית מלון, אם נדרשת נוכחותו בירושלים במהלך החג.

יצוין, כי לסקי אכן הגיע לארץ בחלק מהחגים, וכפועל יוצא מכך שהה הרב בחגים אלה במלון "מצודת דוד".

ג. <u>שהיותיו של הרב במלון "רמדה"</u>

הרב שהה מספר פעמים בבית המלון "רמדה" בירושלים, בתקופה בה הוחל רטרואקטיבית חוזה השכירות, קרי בין 27 לאוגוסט וה- 11 בנובמבר 2003. בתקופה זו שולמו הן שכירות דירת השרד (רטרואקטיבית) והן שהיות במלון רמדה.

ד. <u>שהיות הרב במלון "מצודת דוד"</u>

הרב שהה במלון "מצודת דוד" במהלך ארבעה חגים; סוכות תשס"ד (אוקטובר 2003), פסח תשס"ד (אפריל 2004), שבועות תשס"ד (מאי 2004), וסוכות תשס"ה (ספטמבר 2004). בחגים אלה למעט חג הסוכות 2004, הייתה לרב דירת שרד בירושלים.

שני חשדות עקרוניים נבחנו בהקשר מלון "מצודת דוד"; הראשון, התעריפים לשהיית הרב במלון היו תעריפים מוזלים. מדוע? והאם ניתן הדבר בתמורה לערך השיווקי של שהייתו במלון והשתתפותו במערך נושאי הדרשות? השני, הרב קיבל תעריפים מוזלים מהנהלת המלון בהתערבותו של הרב לישנר רב המלון. האם נעשה הדבר בתמורה לקידומו של האחרון במסגרת הרבנות הראשית (על ידי הרב מצגר)?

ה. <u>מלון פלאז'ה ירושלים</u>

הרב מצגר ובני משפחתו שהו במלון פלאז'ה בירושלים בראש השנה ויום הכיפורים תשס"ה, בדירה השייכת למר אברהם בורג (להלן – "בורג"), שהנו תושב חו"ל. עלות הארוחות חלה כולה על בורג, שראה בשהות הרב הראשי בדירתו, זכות שנפלה בחלקו.

ב. <u>ניתוח ממצאי החקירה</u>

ב.1 <u>שבועות תשס"ג – יוני 2003</u>

6. מחומר הראיות עולים הדברים הבאים:

א. בחג השבועות תשס"ג שהו הרב ומשפחתו בירושלים, לאחר שהרב הוזמן להשתתף ב"תיקון ליל שבועות" על ידי בית הכנסת "ישורון" בירושלים.

ב. הרב שהה עם משפחתו במלון "פרימה מלכים", הסמוך לבית הכנסת "ישורון".

ג. הרב ואשתו שהו בחדר אחד למשך שני לילות (7-5 ליוני 2003), בפנסיון מלא. בחדר אחר שהו שלושה מילדיו (שני בגירים וילד), גם-כן בפנסיון מלא.

ד. מחיר חדר הרב היה 740 ש"ח ללילה כולל מע"מ, עבור אירוח הרב ואשתו. המחיר עבור הרב <u>לבדו</u> היה כ-600 ₪.

ה. מחיר חדר הילדים היה דומה (1,623 ש"ח לשני לילות).

ו. התשלום למלון עבור חדר הרב שולם על ידי הרבנות ביום 5 אוגוסט 2003, כחודשיים לאחר האירוח.

7. אין חולק, כי בית הכנסת "ישורון" שילם עבור חדר הילדים[1], וכפי שמסר יו"ר עמותת בית הכנסת "ישורון", כאשר הוזמן רב ראשי לבית הכנסת ובא עם משפחתו, נהג בית הכנסת לממן את שהות המשפחות בבתי מלון[2].

<u>מימון חדר הרב על ידי הרבנות הראשית</u>

8. מהתנהלות הרבנות הראשית – אשר אישרה את ההזמנה למלון ואף מימנה את שהות הרב - ומדברי הרב מצגר עצמו, ניתן ללמוד, כי להבנתם, תפקיד הרב הראשי כולל מתן שיעורי תורה בכל עת. קשה לחלוק, כי הדבר עולה בקנה אחד עם שורת ההיגיון והכרת תפקידם של רבנים לאורך הדורות. כך בין השאר אמר הרב מצגר בחקירתו:

"שיעורי תורה זה תפקידו של רב... זה חלק מתפקידי. אני רב, מפיץ תורה בכל מקום..."[3]

ובהמשך;

"תפקידי הוא לבוא ולהפיץ תורה בכל עת ובכל מקום... אני נותן שיעורי תורה. אני מפיץ את המסרים של הרבנות הראשית לישראל. אני מפיץ את התיזה שלי בכל ... מקום ששומעים אותי, זה חלק מתפקידי..."[4].

9. לאור זאת, איננו סבורים, כי הרב פעל שלא כשורה, כאשר העביר אל כתפי הרבנות את מימון שהותו במלון המלכים בחג השבועות תשס"ג, כאשר מטרת השהות הייתה העברת שיעור בליל החג.

<u>מימון חדר הילדים על ידי עמותת בית הכנסת "ישורון"</u>

10. לא מצאנו, כי עמותת בית הכנסת ומנהליה התכוונו להשיג רווח ממימון חדר ילדי הרב במלון המלכים. הרב הסכים להעביר שיעור לרבים בביהכנ"ס ישורון בליל החג, כאשר השיעור פתוח לכל וללא תמורה.

11. מאידך, האם יש בפעולת הרב מצגר עבירה של אי-דיווח על קבלת מתנה לפי סעיף 3 **לחוק שירות הציבור (מתנות), תש"ם- 1979** (להלן: "חוק המתנות")?

12. מר עודד ווינר, מנכ"ל הרבנות הראשית הסביר בהודעתו, כי עמדת הרבנות היא, שעל המדינה לממן גם את שהות משפחת הרבנים הראשיים, כאשר מתוקף תפקידם עליהם לשהות מחוץ

---

[1] הודעת אביעד קפרא מיום 28.2.05

[2] הודעת גדליהו שרייבר מיום 2.3.05

[3] הודעת מצגר מיום 20.2.05 קלסר 3

[4] שם בעמ' 68-69

לבית. לאור עמדה זו כך הוסבר, נוצר נוהג ברבנות, לפיו במקרים בהם אירוחו של הרב מחוץ לביתו נעשה על פי הזמנת גוף חיצוני, מימנה הרבנות הראשית את שהות הרב במקום האירוח, ואילו הגוף המזמין מימן את שהות ילדיו. כלשונו של מר ווינר:

"הפתרון שנמצא בדרך כלל, כיוון שלמדינה לא הייתה תשובה חד משמעית בנושא, ובד"כ נטתה שלא לאשר את התשלום בגין הנלווים לרב, היה שהמלון, קרי, חדרו של הרב, שולם על ידי הרבנות הראשית... התשלום עבור ארוחות הנלווים שולם בדר"כ על ידי הגוף המזמין, כלומר לשם דוגמה, אם בית הכנסת הגדול או בית הכנסת ישוב (כך במקור ע.ש.) **הזמין את הרב, כי אז הוא היה משלם עבור ארוחות הנלווים לרב. לשאלתך האם כך היה נהוג גם עם הרבנים הקודמים אני משיב שלמיטב זכרוני כך נהגו בדרך כלל..."**[5]

13. נתונים אלה מלמדים, כי בעניין זה פעל הרב מצגר בהתאם לנוהג שהושרש עוד טרם כניסתו לתפקיד, ובהתאם לעמדת מנכ"ל הרבנות.

14. סיכומו של דבר, לאחר עיון בחומר הראיות הנוגע לשהות הרב מצגר בחג השבועות תשס"ג במלון המלכים, איננו סבורים כי מעשיו של הרב עולים כדי עבירה פלילית.

ב.2 <u>חוזה השכירות</u>

15. החוזה לשכירת דירת שרד עבור הרב (להלן – "החוזה") נחתם ביום 11.11.03. החוזה נחתם בין הרב ובין לסקי (המתגורר בארה"ב) וכלל את הסעיף הבא: **"בתקופת החגים, במידה והמשכיר יבוא לישראל הוא יהיה רשאי להשתמש בדירה כאמור בסעיף 4.1 להלן, והשוכר לא ישתמש בה לאותה תקופה. על המשכיר להודיע 45 יום מראש על בואו לישראל"**.

16. תנאי זה נכלל בחוזה, אשר הוסדר על ידי עו"ד בזק, ע"פ דרישתו של לסקי[6]:

"I insisted to Mr. Bazak that my main condition was the availability of our apartment to us and our family for the chagim, if we wished to come to Israel".

17. החוזה אושר על ידי מר גבי שוחט, מנהל מינהל הדיור הממשלתי, אשר מסר כי לא עבר על סעיפי החוזה, ובדק רק אם הדירה עומדת בקריטריונים שנקבעו על ידי ועדת הכספים של הכנסת בנוגע לדירת שרד, ובעיקרם מגבלות שטח הדירה, מחיר השכירות, וכיוצ"ב[7].

18. למען שלמות התמונה יצוין, כי לטענת הרב מצגר, נוהל המו"מ בנוגע לחוזה, עם עו"ד בזק ב"כ של לסקי, על-ידי מר אלדד מזרחי, עוזרו. מר מזרחי הכחיש מכל וכול, כי הייתה לו יד בניהול המו"מ הנוגע לחוזה. לטענת מר מזרחי ביקש ממנו הרב לעבור על החוזה ולהעיר את הערותיו, אך זאת לאחר שהחוזה כבר היה ערוך[8]. מקריאת חומר החקירה נראה שדברי מר מזרחי אמת, וכי הרב הוא שניהל את המו"מ מול לסקי והוא שהיה מעורב בגיבוש פרטי הדברים.

---

[5] הודעת ווינר מיום 26.12.04 בעמ' 3-4
[6] הודעתו מיום 25.1.05 עמ' 2
[7] הודעתו מיום 21.12.05 עמ' 2
[8] הודעת אלדד מזרחי מיום 8.3.05 עמ' 2

19. כאמור, הרב לא הסתיר את תנאי החוזה הקבוע בסעיף 2.3, ומבחינתו אושר הדבר על ידי מינהל הדיור הממשלתי. עם זאת, הרב לא פנה למנהל הבנא"מ וציין בפניו, כי נכלל בחוזה תנאי המחייבו לפנות את הדירה דווקא בתקופת החגים, בה שהייתו בירושלים נדרשת ביתר שאת. בנסיבות אלו, אין בהתקשרות החוזית האמורה כדי להוות עבירה פלילית, אך אנו סבורים, כי לעניין זה ולעניינים אחרים, יש משקל אם יבחנו הדברים מזווית ההתנהלות וההתנהגות המצופים מנושא משרה כה בכירה כרב הראשי לישראל – ונתייחס לכך בסיום.

ב.3 השהות במלון "רמדה רנסנס"

20. כאמור לעיל, במוקד הדברים, שהיותיו של הרב מצגר במלון "רמדה" בתקופה שלפני מועד החתימה בפועל על חוזה השכירות של דירת לסקי בנובמבר 2003. תקופה זו נכללה לאחר מכן, בדיעבד, בתוך חוזה השכירות – כלומר בין 29.8.03 עד 11.11.03.

תמצית העובדות כפי שנתבררו לאחר החקירה הנה כדלקמן:

21. בתקופה הרלבנטית לפרק זה, שהה הרב מצגר במלון רמדה בימים הבאים: ביום 14.9.03 למנוחת צהריים בעלות של 315.06 ₪; לאחר מכן ביום 2.10.03 ללינה בעלות של 369 ₪; וביום 8.10.03 ללינה בעלות של 369₪. באותה השנה, חל ראש השנה ביום 27.9.03. שהייתו הראשונה של הרב במלון בתקופת השכירות הייתה לפני ראש השנה, השנייה לפני יוה"כ, והשלישית בין יוה"כ לסוכות.

22. הרב מצגר טען, כי עד מועד החתימה על החוזה בנובמבר 2003, שהותו בדירה בראש השנה ויוה"כ, הייתה במסגרת יחסיו החבריים עם לסקי, ולא מתוקף היותו שוכר. לדבריו, לא חש בנוח להתקשר אל לסקי, כל פעם שהיה זקוק למקום לינה בירושלים, עוד טרם נחתם החוזה.

"מה שזכור לי, אני עומד על כך, כל זמן שלא נחתם החוזה, ניתנה לי הדירה כחברות אבל עדיין אני לא הייתי בעליה. כלומר בעליה כלומר שכיר באופן רשמי."[9]

23. במהלך חקירתו, נשאל הרב כיצד לא הרגיש נוח לשהות בדירה, והרי בפועל מימנה המדינה את שכר הדירה מאוגוסט 2003? לרב לא היו תשובות ברורות לשאלה זו, לדבריו לא טיפל בנושא השכירות ואיננו בקי בפרטים. יצוין, כי גרסה זו נמצאה בלתי אמינה, ומחומר הראיות עולה בברור, כי הרב לבדו טיפל מול עו"ד בזק בהסדרת ניסוח החוזה.

24. לשאלה מדוע לא השיב את הוצאות המדינה על שהיותיו במלון "רמדה", לאחר החתימה על החוזה, ולאחר שידע שבהתאם לתקופת השכירות שנקבעה בחוזה – על פי בקשתו שלו - תשלם המדינה פעמיים על אותן שהיות, פעם אחת למלון "רמדה" ופעם שנייה למר לסקי, לא נמצאה תשובה ברורה, כדלקמן:

[9] הודעת מצגר מיום 20.2.05 קלסר 1 עמ' 39, וחוזר על גרסה זו בהודעה שנייה קלסר 2.

25. תשובתו הראשונה של הרב הייתה, כי מי שטיפל בחוזה השכירות היה עוזרו אלדד מזרחי, וכי הוא עצמו לא בקי בפרטים[10]. לאחר מכן, טען הרב מצגר, כי לא יכול היה לזכור בעת החתימה על החוזה ששהה במלון "רמדה" בתוך תקופת השכירות שנקבעה בחוזה רק בדיעבד.

"... אז אני בדיוק באותו רגע צריך לזכור מה היה לי בחודש אלול, אם אני ישנתי במלון או לא? מה זה קשור אחד לשני? אני יכול לזכור דבר כזה?"[11]

ובהמשך:

"...לא זכרתי דבר כזה... אני צריך לזכור שאישרו לי פה... בלשכה טיפלו לי בחדר... תזכור את זה שאני חותם רטרואקטיבית, רגע, אולי הייתי בפעם או פעמיים במלון באותה תקופה? מאיפה אני צריך לזכור את הדבר הזה?... אז אני צריך בזמן החתימה לזכור אם אני ישנתי או לא ישנתי? אתם יודעים כמה יש לי בראש, ברוך השם בתור תפקיד... אני צריך לזכור את הלינת לילה הזאת או לא?"[12]

מהי אם כן משמעותן של עובדות אלו?

<u>תשלום השכירות ותשלום המלון באותה תקופה – האם מרמה?</u>

26. האם העובדה (שנתבררה בחקירה כאמור), כי המדינה חויבה הן בתשלום הלינה במלון רמדה והן, למפרע, בתשלום עבור דירת השרד באותה התקופה, די בה כדי להוות ראיה לביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן – "החוק")?

27. התשובה בנקודה זו הנה לטעמנו בשלילה. מוקד הדברים, הנו בכוונתו של הרב בעת קבלת התשלומים. משכך, וכפי שיפורט להלן, השאלה הנה מהי ידיעתו ומודעותו של הרב "בזמן אמת", בעת הלינה במלון, ולאחר מכן, בעת תשלום השכירות על ידי הרבנות.

28. בחינת הראיות מותירה ספק, כפי שנפרט להלן, מהי מודעותו של הרב מצגר עת שהה במלון רמדה באותה תקופה. בחינת הראיות מותירה ספק, האם נהג הרב בדירה עוד טרם חתימת החוזה כשוכר, או שמא כטענתו, כל עוד לא נחתם החוזה עם לסקי לא נהג בדירה מנהג בעלים.

29. נסקור בתמצית את הראיות בעניין זה:

א. החוזה גופו, מחיל את תקופת השכירות מיום 27.8.03. וכי למה שייבחר תאריך זה אלמלא שכר הרב מצגר את הדירה באותה עת על פי הסכם בעל פה? חזקה לכאורה, על <u>הכתוב</u> בחוזה ועל חותמיו, כי החוזה משקף מצב דברים אמיתי.

ב. יתרה מכך, הלא לסקי זכה לתשלום אלפי דולרים עבור החלת החוזה למפרע, וכי תשלום זה ניתן עבור שכירות שלא הייתה?

ג. בדיעבד באפריל 2004, עת העביר לידיו את דמי השכירות, דרש הרב מצגר קיזוז מלסקי עבור שהייתו במלון "מצודת דוד" בסוכות 2003, נוכח העובדה, כי לא הודיע במועד על הגעתו לישראל. סוכות 2003 חל כזכור <u>לפני</u> חתימת החוזה בנובמבר. אם כך, כיצד ניתן

---

[10] חקירת הרב מצגר, קלסר 1 עמ' 41, 43.
[11] שם בעמ' 45.
[12] שם עמ' 46.

לטעון, כי בתקופה זו הייתה מערכת יחסים חברית שאפשרה את הלינה בדירה, כאשר הרב עצמו דרש קיזוז מלסקי עבור תקופה זו, בטענה, כי החוזה - ובכלל כך החובה להודיע על בואו ארצה - חל בתקופה שלפני חתימת החוזה. הטענות, כי מחד הלינה נובעת ממערכת יחסים חברית, ומאידך, דרישת הקיזוז בגין אי-הודעה על פי חוזה, אינן עולות בקנה אחד.

ד. מן הצד השני, מהודעתו של לסקי עולה, כי לפני חודש אוקטובר 2003 פנה אליו הרב ושאל אותו אם הוא מוכן להשכיר לו את הדירה, כדי שתשמש אותו כדירת שרד. השניים ניהלו מספר שיחות אודות הנושא, ובכלל זה גם דיברו על מחיר השכירות. לאחר מכן, לסקי ביקש מעו"ד בזק לנסח חוזה שכירות ישירות מול הרב מצגר[13]. מדברים אלה ניתן להבין שבתקופה שקדמה לחתימה על החוזה, קיימו לסקי ומצגר שיחות בנושא השכירות, אך הפרטים לא גובשו באופן סופי.

ה. בהמשך מסר לסקי[14]:

"I did permit Rabbi Metzger to use the apartment for Rosh Hashana, 2003, and told him to get the keys from our caretaker, Asher. I knew that we had not yet signed an agreement, but he was a friend and Chief Rabbi so we trusted him"

מדברים אלה עולה, כי מפתח הדירה לא היה בידי הרב גם בראש השנה, חודש לאחר "תחילת תקופת השכירות" שלפי החוזה. כמו כן, עולה כי השימוש שנעשה על ידי הרב בדירה בראש השנה, היה במסגרת יחסי אמון וחברות בין לסקי לרב, ולא נוכח זכותו של הרב להשתמש בדירה באותה העת, כשוכר.

ו. טענתו העיקרית של הרב מצגר, עליה עמד בתוקף, הנה שכל עוד לא נחתם החוזה עם לסקי בנובמבר – לא הרגיש בנוח לשהות בדירה[15].

ז. הרב הוסיף הסברים נוספים לשהותו במלון ולא בדירה, אך אלה נמצאו בלתי אמינים. כך למשל, הרב הסביר שהדירה הייתה בשיפוץ באותה תקופה ולא יכול היה לשהות בה. דא עקא, במהלך החקירה התברר שהשיפוץ נעשה מאוחר יותר[16]. הרב אף הסביר שלא יכול היה לשהות בדירה כי לא היו בה מצעים מברשת שיניים וכיוצ"ב. טענה זו קשה, נוכח העובדה, כי הבאת מצעים או מברשת שיניים, איננה משימה שלא ניתן להיערך אליה מבעוד מועד ולאורך חודש.

ח. כשנשאל הרב על שהייתו במלון "מצודת דוד" בסוכות 2003, השיב כי נאלץ "בזמן אמת" לפנות למלון, כי לסקי הודיע במפתיע על הגעתו לארץ. תשובה זו, סותרת את גרסתו, כי בתקופה זו לא היו יחסים חוזיים בינו לבין לסקי. לכאורה, היה עליו להשיב לחוקרים, כי שהה במלון מאחר ולא נחתם החוזה, בהתאם לגרסתו העיקרית.

---

[13] הודעת לסקי מיום 25.1.05

[14] שם בעמ' 2

[15] הרב הוסיף עוד שמפתחות הדירה היו בידי אלדד מזרחי, עוזרו, עד חתימת החוזה (מזרחי הכחיש טענה זו).

[16] מזכר אוהד גניס 28.2.05 – שיחה עם לסקי

30. הנה כי כן, במכלול הראיות הנוגעות ליחסים בין לסקי למצגר לפני מועד החתימה על החוזה, יש ראיות המחזקות את גרסתו – כי מדובר בשהות מתוקף יחסי חברות ולא השכרה - ויש ראיות המפריכות אותה. נותר ספק אם כן, במכלול הדברים, האם בעת שהותו במלון רמדה ידע הרב מצגר, כי ישנה דירה השכורה עבורו, ולו בעל-פה.

31. בשלב זה, ולמען בחינה ראויה ומלאה, יש להוסיף את צידו השני של המטבע – קרי, כספי השכירות שהועברו ללסקי לאחר נובמבר 2003. אם נקבל את גרסתו של הרב מצגר, כי בתקופה בה שהה במלון רמדה, היו לינותיו אצל לסקי על-בסיס חברות ולא כחלק משכירות בעל-פה, הרי ישנה מרמה לכאורה, בהעברת דמי השכירות ללסקי עבור אותה תקופה, למפרע. האם אין בקביעת תקופת החוזה למפרע, סיוע לקבלת כספים במרמה עבור לסקי?

32. לטעמנו, בחינת מכלול הדברים מותירה ספק, שאינו מוכרע בראיות הקיימות בידנו, מה הייתה מודעותו של הרב מצגר ביחס לשכירות הדירה, טרם חתימת החוזה ובעת חתימתו. ספק זה ביסוד הנפשי הנדרש, חותר תחת ביסוסה של עבירת קבלת דבר במרמה, הן כלפי תשלומי השהיה במלון רמדה לפני חתימת החוזה, והן בנוגע לתשלום השכירות ללסקי, למפרע באופן שיחלו שלושה חודשים לפני חתימת החוזה.

33. ונסביר: כפי שהוצג לעיל, נותר ספק מה היה טיב מערכת היחסים בין לסקי לרב מצגר בטרם חתימת החוזה. נותר ספק האם לן הרב מצגר בדירתו של לסקי מתוך חברות, או שמא התגבשה ביניהם שכירות בעל-פה, שבאה לידי ביטוי בחוזה הכתוב שנחתם בנובמבר 2003. ספק זה מותיר בעינה (בלא די ראיות לסתירה) את גירסת הרב מצגר, כי בעת לינתו במלון רמדה, לא סבר כי קיימת שכירות ומשכך ממילא לא התקיימה כוונת מרמה בדרישת התשלומים עבור שהייתו במלון באותו מועד.

34. מאידך, ביחס לשלב בו חתמו הצדדים על החוזה (בנובמבר), אין הכרח לקיומה של כוונת מרמה בעצם הסכמתו של הרב מצגר להחלת תקופת השכירות למפרע מסוף אוגוסט 2003. יש לזכור, כי בתקופה שחלפה אכן היו שימושים שעשה הרב בדירה. אם היוותה החלת החוזה למפרע, מענה לדרישתו של לסקי, או שהדבר עלה בעת גיבוש החוזה והגעה להסכמה משותפת, איננו יודעים; אך מסקנה חד משמעית, כי יש בעניין זה לכשעצמו, כדי לבסס כוונת מרמה – לטובתו של לסקי - לא מצאנו.

35. קורה, כי צדדים למשא ומתן, מסכימים לכלול מצבים עובדתיים קודמים ושונים לתוך חוזה מתגבש, באופן שיעניק להם מבנה פורמאלי, אם מתוך רצון טוב סתם, ואם מתוך ניסיון להביא לשביעות רצון מלאה בעת חתימת החוזה. אין זה מצב בלתי מתקבל על הדעת, והספק נותר גם בעניין זה.

36. אל הספק הקיים כפי שהוסבר עד כה, מצטרפת העובדה, כי כל שהיותיו של הרב במלון רמדה בתקופה זו אושרו על ידי מנכ"ל הרבנות, עודד ויינר, ומנהל הבנא"מ, יוסי ביטון. מחומר החקירה עולה ששניים אלה ידעו כאשר אישרו את האירוח במלון, שלרב קיימת אופציית שהייה בדירה.

37. במהלך חקירתו[17] הסביר יוסי ביטון, כי ידע שלרב יש דירת שרד בירושלים ובכל זאת אישר את שהיות הרב בבית המלון. לדבריו, לא אמר לרב שזה "לא בסדר" כי הוא "לא מספיק בעל סמכות להגיד דברים כאלה לרב הראשי..."[18]. בהמשך חזר מר ביטון על כך והסביר כי ברור לו שהעניין איננו תקין, אבל הוא לא "הסמכות שיכולה להגיד לרב לעצור"[19].

38. עובדות אלו לכשעצמן עומדות לטובת הרב מצגר וחותרות תחת היכולת לבסס כנגדו את יסודותיה הנפשיים של עבירת המרמה. מבחינתו של הרב, האישורים שניתנו לשהיות בבתי המלון בתקופה זו על ידי המנכ"ל ומנהל הבנא"מ, מהווים ראיה לכך, שלא קיים פסול בשהיותיו אלו במלון.

39. נותר אם כן לברור עניין אחרון והוא, האם באי השבת מימון השהיות במלון "רמדה" <u>לאחר</u> החתימה על החוזה, יש משום קבלת דבר במרמה? לכאורה, עם החתימה על החוזה קמה החובה להשיב את הוצאות מלון "רמדה" למדינה ואי-השבת הכספים מהווה קבלת כספים במרמה-ובמחדל. האם יש בעניין זה, לבדו, קבלת דבר במרמה?

40. לטעמנו, גם על שאלה זו יהיה המענה בשלילה. גרסתו של הרב מצגר (שנותרה בספק), הנה, כי רק בדיעבד לאחר חתימת החוזה, הסתבר מהו מועד תחילת השכירות, אשר הוחלה למפרע. לפיכך, אין זה מובן מאליו, כי חלה עליו כלל חובת השבה. שהייתו במלון "רמדה" הייתה מתוקף תפקידו, כך גם שולמה, ומדוע עליו לשאת עתה, בדיעבד, בשווי "הטעות". דומה, כי מדובר בשאלה השייכת לדיון שבתחומי המשפט האזרחי ובוודאי שאין בכך די וודאות בכדי לבסס קיומה של עבירה פלילית. הספק עמו התחלנו בעינו עומד, גם בפרט זה.

41. הערה ראויה לציון בהקשר זה; מר יוסי ביטון (מנהל הבנא"מ) מסר, כי לאחר החתימה על החוזה, ולאחר שראה רוזנטל שהחוזה הוחל רטרואקטיבית החל מאוגוסט, פנה אליו כדי לדעת כיצד ניתן לקבל החזר על הוצאות שהות הרב במלון ("רמדה") למרות שבאותה שעה הייתה לו דירה. בהזדמנות זו נאמר לו שהדבר אינו אפשרי[20] .

42. בעניין זה מסר מר אלדד מזרחי (עוזר הרב): **"אני זוכר בהקשר זה ששוחחנו מאיר רוזנטל ואני באחת הפעמים בעניין אותו אתה שואל אותי, ואני אמרתי למאיר רוזנטל שאם הרב לן בבית מלון צריך להחזיר את הכסף למדינה, ורוזנטל אמר לי שהרב לן בבית מלון והוא (רוזנטל) טיפל בזה, ואני הבנתי שהוא דאג שהכסף יוחזר למדינה"**[21].

43. אמנם אין גרסה אחידה לגבי הפניה אל מנהל הבנא"מ והמנכ"ל, אך כך או אחרת עולה, כי גם בנקודה זו, פנה עוזר הרב הראשי (רוזנטל) אל מנהל הבנא"מ ו"הציף" את העובדה שהרב מצגר לן בבית המלון "רמדה" שעה שהייתה לו דירת שרד. עובדה זו, גם היא יש בה כדי לחדד את הספק, שכן העלאת שאלות וברור מול גורמים מקצועיים, איננה מתיישבת עם כוונה לרמות את הרבנות.

---

[17] הודעת יוסי ביטון מיום 26.12.04 בעמ' 6
[18] שם בשורה 155
[19] שם בשורה 166
[20] הודעת יוסי ביטון מיום 10.3.05 בעמ' 3
[21] הודעת אלדד מזרחי מיום 22.2.05 בעמ' 2

44. סיכומו של דבר, בנוגע לשהיות הרב מצגר במלון "רמדה", בתקופה בה הוחל למפרע חוזה שכירות עבור דירת השרד, לא מצאנו, כי יש די ראיות לביסוס היסוד הנפשי לעבירת קבלת דבר במרמה; זאת, הן בנוגע לתשלומי המלון בטרם כריתת החוזה, והן בנוגע לתשלום שכר הדירה ללסקי למפרע. איננו סבורים שבמכלול הראיות, קיים סיכוי סביר להרשעה בפלילים, כאשר עומד לרב מצגר – בהתאם לראיות שנאספו - ספק סביר בנושא.

45. להשלמת התמונה יצוין, כי לאחר החתימה על החוזה, שהה הרב מצגר עוד פעם נוספת מלון "רמדה", ביום 24.11.03, לשם מנוחת צהריים. שהות זו, בשווי 318 ₪, לא עמדה במוקד החקירה והרב אף לא נחקר לגביה. מחומר החקירה לא ניתן לדעת מהן נסיבותיה של שהייה זו ולא ניתן לומר, כי נמצא פגם בשהות זו.

ב.4. <u>שהיות הרב במלון "מצודת דוד"</u>

כאמור לעיל, שהה הרב מצגר במלון "מצודת דוד" במהלך ארבעה חגים; סוכות תשס"ד (אוקטובר 2003), פסח תשס"ד (אפריל 2004), שבועות תשס"ד (מאי 2004), וסוכות תשס"ה (ספטמבר 2004).

נסקור אם כן את האירועים, החשדות וניתוח הראיות על פי סידרם:

<u>סוכות תשס"ד – אוקטובר 2003</u>

46. בשנת 2003 חל חג הסוכות באוקטובר, דהיינו בטרם נחתם חוזה עם לסקי, אך לאחר שכבר עשה הרב שימוש בדירה (בראש השנה). תקופת השכירות, הוחלה כזכור רטרואקטיבית מחודש אוגוסט.

<u>חג ראשון – מלון "הייאט"</u>

47. בשנה זו חל החג הראשון של סוכות בשבת, והרב שהה במלון "הייאט" בירושלים – מיום 10.10.03 עד 11.10.03.

48. בנוגע לשהות זו בבית המלון "הייאט", חקירת המשטרה התמקדה בחשד לפיו חברת "חן תיירות", אשר בעליה, אברהם ושושנה חינקיס הם ידידיו של הרב, מימנה את שהות הרב במלון.

49. החקירה הפריכה חשד זה, ומחומר החקירה עלה שהרב מצגר מימן את שהותו ושהות ילדיו מכיסו.

<u>חול המועד וחג שני "שמחת תורה"</u>

50. במוצאי שבת (11.10.03) עבר הרב למלון "מצודת דוד", שם שהה עד מוצאי חג שני – 17.10.03. יצויין, כי הרב לא פנה אל הרבנות לקבל החזר עבור מימון שהות זו. העבירות בהן נחשד הרב מצגר בהקשר זה הן שוחד, מרמה והפרת אמונים, או עבירה לפי חוק המתנות.

<u>הסכם מחירי שהות בין המלון למשרד רוה"מ</u>[22]

51. בין מלון "מצודת דוד" למשרד רוה"מ נחתם הסכם מחירי אירוח עבור אורחי משרד רוה"מ, שהיה בתוקף מיום 1.4.02 ועד 1.4.03. ע"פ ההסכם, מחיר אירוח לשר או עובד בכיר במשרד רוה"מ לחדר יחיד ללילה על בסיס לינה וארוחת בוקר הוא 125$, בקומת היוקרה של המלון, ומאפשר גם גישה לטרקלין העסקי. המחיר לשאר העובדים הוא 72$ בקומות הרגילות. עוד נקבע שההסכם לא חל בחג השבועות 2002 ובחג הסוכות 2002.

בנוסף, כלל ההסכם תעריף לארוחות במלון, שמחיריהן נעים בין 80-110 ₪ לארוחת בוקר, בין 49-180 ₪ לארוחת צהריים, ובין 149-210 ₪ לארוחת ערב.

52. להלן הממצאים העובדתיים הרלבנטיים לאירוח הרב בחול המועד והחג השני בסוכות 2003, והחשדות שנולדו בעקבותיהם;

א. אירוח זה הוסדר בתחילתו באופן רשמי על ידי לשכת הרב, אם כי רק ביום 9.10.03, בסמוך מאוד לחג[23]. מנכ"ל הרבנות אישר את השהות, והצעת המחיר שנשלחה ביום 9.10.03 מהמלון לרבנות קבעה מחיר של 150$ + מע"מ ללילה לאדם בחדר[24] .

ב. מנכ"ל הרבנות אישר את שהות הרב בחג במלון "מצודת דוד" על פי הצעת מחיר שנשלחה מהמלון לרבנות, אך בסופו של דבר נסגרו פרטי האירוח של הרב על ידי לשכתו, מבלי לערב את הרבנות. לשון אחרת, שהות הרב במלון <u>לא הוסדרה</u> בסופו של דבר באמצעות הרבנות כגוף ממשלתי.

ג. עקב תפוסה מלאה של המלון, לא התאפשר אירוחו של הרב ומשפחתו במלון עצמו (בחדר), והם הושמו בדירה בקרבת מקום. דירה זו מיועדת לעובדי המלון או למשגיחי הכשרות, כאשר היה עליהם לשהות במלון בשבתות וחגים.

ד. המחיר שנגבה מהרב עבור שהותו במלון במהלך החג (ששה לילות) הוא 150$ ליום, <u>עבור כל המשפחה בפנסיון מלא</u>.

ה. חובו של הרב מצגר למלון (5,100 ש"ח) נפרע על-ידי עוזרו הרב רוזנטל, רק במרץ 2004, כחמישה חודשים לאחר האירוח. את הסכום הזה קיזז רוזנטל, בהוראת הרב, מכספי שכר הדירה ששולמו ללסקי עבור אותה תקופה.

ו. הרב נשא דרשות במלון "מצודת דוד" במהלך החג.

ז. הרב לישנר, רב המלון, היה מעורב ופעיל בהסדרת שהותו של הרב מצגר במלון, וזאת אף בנושא תמחור השהות. נציין כבר עתה, כי נתון זה העלה שאלות בשלב החקירה, נוכח העובדה שבחודש ינואר 2004 שלח הרב לישנר קורות חיים לרבנות, ובהמשך הרב מצגר אף מינה אותו כאחראי הפיקוח על מחלבות באמצעות מצלמות ווידאו, מטעם הרבנות. עוד עולה שהרב מצגר ניסה למנות את לישנר לתפקיד ברבנות, אך המינוי לא אושר על ידי הלשכה המשפטית.

53. החשדות העולים ממצאים אלה היו, כי ההנחה בתעריף השהיה, ניתנה לרב מצגר בתמורה לדרשות שישא במהלך החג, ובתמורה לערך השיווקי של אירוחו במלון. מסיבה זו, כך על פי

---

[22] ע"פ הודעת דוד טוקר מיום 28.12.04 עם מסמכים מצורפים
[23] הודעת דיקמן מיום 15.3.05
[24] מסמך המצורף להודעת לישנר מיום 2.1.05

החשדות, זנח הרב את הנוהל הרגיל של ביצוע ההזמנה לשהות במלון באמצעות הרבנות (למרות שפרוצדורה זו כבר הייתה כאמור בעיצומה), וי"סגר" לבדו את תנאי השהות ישירות עם המלון. בדרך זו, כך על פי החשד, סבר הרב כי ירוויח את מימון המדינה בגובה 150$, גם על שהות משפחתו בפנסיון מלא. מעורבותו של הרב לישנר בשהות הרב במלון חשודה ככרוכה במערכת יחסים, שבמסגרתה פעל לישנר להורדת מחיר שהותו של הרב מצגר במלון, ובתמורה לכך עשה הרב כדי לקדם את לישנר ברבנות.

האם יש די ראיות לביסוס חשדות אלו? נציג בקצרה את מקבצי-העובדות שנתבררו ביחס לכל אחד מהרכיבים הנוגעים לחלק זה – הדירה, המחיר, מעורבותו של הרב לישנר וכו'.

<u>שהיית הרב בדירה ולא בחדר</u>

54. כאמור, עקב תפוסה מלאה במלון הוצע לרב לשהות בדירה בקרבת מקום. מההודעות שנמסרו על ידי עובדי המלון הבכירים, עולה, כי מדובר בדירה אשר אינה זוכה לשירותי המלון (ניקיון, שירות חדרים וכיוצ"ב), ועלות הדירה למלון היא אפסית. השהות בדירה אינה נחשבת כשהייה במלון, ואף אין דרך לחייב את השהות בדירה במערכת ה"פידליו" במחשב המלון.

כך למשל אמרה הגב' סימה רובס, מנהלת תפעול ונכסים במלון (להלן – "רובס"):

"... מאחר וידעתי כי התפוסה היא מלאה הצעתי כי נשתמש לצורך אירוחו של הרב מצגר באחת מהדירות הסמוכות למלון שטרם נמכרה, היא דירה מס' 40. אני מציינת כי דירה זו היתה באותה עת ריקה לחלוטין וללא ריהוט ואני הצעתי כי אנו נכניס לשם ריהוט זמני מתוך מלאי המלון... אני הצעתי את ההצעה הזו משיקול כלכלי טהור..."[25]

ובחקירתה השנייה חזרה והוסיפה:

"אני אחזור על דברי מהפעם הקודמת שבסוכות אני הצעתי את הפתרון של הדירה לאור זה שהמלון היה באובר בוקינג. אני נתתי הנחיות לרהט את הדירה ודאגתי למקרר... יש הבדל גדול במקרה שזה חדר במלון או דירה ליד המלון, כאשר זה מקרה של דירה אז זה פחות מענין כי אין לי אחזקת חדר או מיני בר או רום סרוויס".

ובהמשך:

" ש: מתשובתך אני מבין כי למעשה למלון אין כל עלות בקשר לדירה ואחזקתה?

ת: נכון. המלון גם לא משלם את הנושא של דמי הניהול של הדירות, למיטב ידיעתי".[26]

55. עניין זה חזר גם בהודעת מנכ"ל המלון [27] אשר הדגיש, כי השהות במלון נחותה משהות בחדר במלון וכן בהודעת חשב המלון מר מרנס (להלן – "מרנס"), אשר ציין, כי השהות לא נכללה כלל במערכת המחשוב והכספים של המלון[28].

[25] הודעת רובס מיום 28.12.04 עמ' 2-3
[26] הודעתה מיום 3.1.05 עמ' 2
[27] סטיבן איירס 28.12.04 בעמ' 11
[28] ישראל מרנס מיום 28.12.04 בעמ' 5-6

"ש. מבחינת מערכת הכספים, האם הגיוני לחייב אירוח בדירות בכפר דוד כאילו היה אירוח במלון?

ת. לא. אי אפשר לחייב עבור שהייה בכפר דוד כאילו זה שהייה במלון, שכן הדירות הם לא חלק ממערכת המחשוב של המלון וגם לא חלק מהמערכת הכספית שלו..."[29]

ככלל, מסר חשב המלון, כי כאשר הרב שהה בדירה בכפר דוד ולא בחדר במלון, חשבות המלון התייחסה לכך כאילו לא הייתה שהייה כלל, ולמעשה החיוב היה על ארוחות בלבד.

<u>מחיר השהות</u>

56. כזכור, החשד הבולט היה, כי הרב קיבל תעריף נמוך <u>וחריג</u> תמורת מתן דרשות במלון, או בתמורה לקידומו של הרב לישנר. חריגות מחיר זו אם תוכח, יש בה לכאורה, כדי להוות ראיה מרכזית לביסוס עבירה של הפרת אמונים ואולי אף שוחד. נבחן אם כן נקודה זו.

57. המחיר שנקבע לשהותו של הרב ומשפחתו בדירה עבור כל החג (חול המועד וחג שני) הוא $150 + מע"מ ללילה, לכל המשפחה בפנסיון מלא. במהלך החקירה התברר שמחיר זה נקבע על ידי הגב' סימה רובס, ולטענתה אושר בידי המנכ"ל דאז, מר נורמן רפלסון (אחרת, כך לדבריה, היא לא הייתה מאשרת אותו). הטענה הכללית הייתה, כי המחיר הוא שכלול של המחיר הקבוע ע"פ הסדר המחירים עם משרדי הממשלה, ובהתחשב בכך שהרב לא שהה בחדר כי אם בדירה [ע"פ ההסדר בין משרדי הממשלה למלון, המחיר לאדם בחדר זוגי **ביום חול**, הכולל ארוחת בוקר, הוא $72, או $150 לזוג. אין תעריף מיוחד לעובדי משרדי הממשלה לחג[30]].

58. רובס טענה עוד, כי הרב לישנר, רב המלון, אמר לה שהרבנות מממנת $150 ליום, ולפי זה נקבע המחיר: **"אני זוכרת שמה שלישנר אמר שמה שהרבנות מכסה ליום זה $150 ולפי זה קבענו את הדרישה שלנו לתשלום"**[31].

יש להדגיש, כי באוקטובר 2003 לא חל כבר הסדר המחירים עם משרד רוה"מ. עם זאת, לא ניתן לסתור את הטענה, כי במועד הצעת המחיר, הסתמכה רובס על מחירי ההסדר <u>כקנה מידה</u> לגיבושו של תעריף – שעלה בקנה אחד עם מה שהוצג כתקרת המימון של הרבנות - גם אם לא התייחסו לתעריף כחלק מהסכם מחייב.

59. המלון שלח הצעת מחיר לרבנות ביום 9.10.03, כאשר המחיר שהוצע היה $150 לא כולל מע"מ, <u>ללילה לאדם בחדר</u>. לאמור, התוספת להנחה הקיימת ע"פ ההסדר שקיבל הרב היא בכך שהמחיר ($150) כלל את <u>כל משפחתו</u>, ובפנסיון מלא.

לשם ההשוואה, רובס מסרה שהמחיר לזוג לחדר בחג עם שלושה ילדים, הוא $225 ללילה עם ארוחת בוקר בלבד[32]. כלומר, ביחס למחיר זה, עלות שהותו של הרב <u>הייתה זולה בשבעים וחמישה דולר</u>, וכן כללה את כל הארוחות, ולא רק ארוחת בוקר.

60. בחקירתה הראשונה לא ידעה רובס לומר אם המחיר של $150 שניתן לרב כלל רק ארוחת בוקר, או אף את יתר הארוחות. לטענתה לא התעמקה בפרטי תמחור השהייה, ולבסוף

---

[29] הודעתו 30.12.05 בעמ' 3
[30] הודעתה 28.12.04 עמ' 3
[31] שם בעמ' 3

המחיר היה כפי שהיה. בחקירתה השנייה[33] הוסיפה שכאשר הציעה את הפתרון של הדירה, לא נכנסה לפרטים, ולמעשה המחיר היה גורף. היא הסבירה כמפורט לעיל, שעלות הדירה אפסית, ומבחינה כלכלית זה השתלם למלון. יתכן והיא טעתה, כך אמרה, ואולי הייתה צריכה לקבוע כי המחיר לא יכלול את משפחת הרב, אך בזמן אמיתי לא חשבה כך.

רובס למעשה הודתה מפורשות שאין לה הסבר מלא לנקודה זו, ושיתכן מאוד כי טעתה בשיקול הדעת שהפעילה באותו הזמן:

"ת. אין לי הסבר. לא רוצה לחפש תרוצים. אני יכולה לשאול את עצמי למה לא גבינו מכל אדם במשפחתו 150$ לכל יום שהייה, אולי היינו צריכים לעשות כך, אבל עובדה היא שלא עשינו."[34]

61. מכל מקום בבואנו לנתח את סוגיית המחיר עולה, כי המחיר ההתחלתי שהציע המלון לרב (באמצעות הרבנות) היה 150$ ללילה לאדם בחדר (אין התייחסות למספר הארוחות הכלולות במחיר זה), ומחיר זה "השתפר" במסגרת המגעים הישירים עם המלון וכלל את כל משפחת הרב בפנסיון מלא.

62. כעובדה השוואתית אחרונה נציין, כי מחיר שהיית הרב ביום החג הראשון של סוכות במלון "הייאט רג'נסי" (10-11 לאוקטובר 2003) היה 1,200 ₪ עבור שני חדרים. המחיר הכולל שקיבל הרב מצגר ביתר ימי החג - חול המועד והחג השני (11-17 לאוקטובר 2003) - במלון "מצודת דוד" היה 5,100 ₪. תשלום זה היה עבור הדירה ותנאי השהייה המתוארים לעיל. השוואת המחירים לכשעצמה - בשים לב לפער שבין דירה מחוץ למלון ובין שני חדרים במלון, ולפער שבין חול המועד ובין חג - מעלה ספק ניכר בטענה, כי תעריף השהייה של הרב מצגר במלון "מצודת דוד", לכשעצמו, מהווה מחיר חריג "הזועק לשמיים". המחיר נמוך, אך ספק רב אם הוא בלתי מתקבל על הדעת, כפי שנטען תחילה.

<u>רישום החיוב עבור השהות</u>

63. במהלך החג נתגלתה בעיה ברישום החיוב של הרב במערכת הממוחשבת של המלון, זאת מכיוון שהרב לא שהה במלון (אלא בדירה) והקופאיות במלון לא ידעו כיצד לחייב אותו. לאור זאת, רשם מרנס על גבי הצעת המחיר הערה בכתב ידו, ובה נאמר:

Charge 150$ עבור כל היום, ALL TO FB

מרנס הסביר שכוונתו הייתה שהמחיר יתייחס לכל המשפחה, ושיש לחייב את השהות על חשבון מזון ומשקאות (Food and Beverages), מהסיבה ששהות בדירה לא יכולה להיות מחויבת במערכת המחשב של המלון (פידליו)[35].

מרנס הוסיף והסביר שמאחר ונקבע תעריף של 150$ ליום באופן גלובלי, ממילא רישום החיובים של הרב ומשפחתו במלון לא היו תמיד מדויקים, והמטרה הייתה להגיע לסך חיובים של 150$ ליום. פועל יוצא מכך הוא שלא תמיד הארוחות שנרשמו על חשבון הרב ומשפחתו אכן נאכלו על ידי הרב.

---

[32] שם

[33] מיום 3ק1ק05

[34] הודעתה מיום 3.1.05 בעמ' 5

[35] הודעתו מיום 30.12.04 בעמ' 4

"...ובעיני מה שחשוב שהחשבון יהיה מבוסס על תשלום של 150$ ליום ולא ספציפית על איזה ארוחות הם אכלו או לא אכלו"[36]

64. שלמה הנר, מבקר הכנסות המלון, מסר דברים דומים, והוסיף שהמלון ערוך לתמחר שהות גלובאלית, והוא לא ראה פסול באופן שחייבו את שהות הרב [37].

65. חשוב לציין, כי מרנס הוסיף שלדעתו מחיר השהות שנקבע היה הגיוני:

"...מכיוון שבעיני באותו מועד 150$ ליום עבור ארוחות כשאין שהייה במלון זה היה נראה לי סביר ובמסגרת סמכויותי להמשיך לטפל בנושא של גביית הכספים".[38]

<u>מעורבותו של הרב לישנר בקביעת מחיר השהות של הרב</u>

66. חקירתה של רובס העלתה, כי הרב לישנר היה מעורב בכל הקשר הראשוני בין לשכת הרב מצגר והמלון. לישנר, לדבריה של רובס, היה הצינור המקשר בין המלון לרבנות, הוא הציג את המלון לרוזנטל ודאג שתשלח הצעת מחיר אל הרבנות. כאמור לעיל, רובס מסרה בהקשר זה, כי לישנר אמר לה שהרבנות מממנת את שהיית הרב בסכום של עד 150$ ליום.

67. לישנר מצידו, הכחיש כי הייתה לו מעורבות כלשהי בקביעת מחיר שהיית הרב במלון. בהודעתו הראשונה, מסר, כי לאחר שיחת ברור לגבי המלון עם רוזנטל, ניגש הוא אל מנכ"ל המלון וזה אמר לו כי ישמחו לארח את הרב מצגר. פקידת המכירות היא שהכינה את הצעת המחיר ושלחה אותה אל רוזנטל[39].

בהודעתו השניה, הבהיר לישנר שהצעת המחיר שנשלחה לרבנות לא נשלחה על ידו, והוא לא יודע מדוע שמו מתנוסס עליה. הוא אכן דיבר עם רובס בנוגע לשהיית הרב בחג, אך לא הייתה לו יד בקביעת מחיר השהות, ואלה אינם מתפקידיו כרב המלון. לדבריו, יתכן שמכיוון שהפניה של הרבנות הייתה דרכו, או כי הצעת המחיר הופנתה אל הרבנות, מי שהוציא את ההצעה חשב שראוי יהיה שההצעה תהיה חתומה בשמו. מכל מקום, הוא לא חתם על המסמך[40].

" לשאלתך כיצד נקבע המחיר של 150$ + מע"מ ללילה לאדם בחדר אני משיב שאני כלל לא הייתי מעורב ולא הייתי צד בקביעה הזו. לא ביקשתי שום בקשה בקשר למחיר השהייה של הרב מצגר, מה לי ולדבר הזה בכלל. נראה לי שהשם שלי מופיע בקישוט, שלשכת הרב הראשי תרגיש בנוח שתשובת המלון באה מרב המלון, אבל לא היה כל מעורבות בקביעת תוכן המסמך והמחיר, מעבר למה שפירטתי בהודעותיי הקודמות במשטרה"[41].

<u>מינויו של לישנר כאחראי חליבה בווידאו והניסיון למנותו כיועץ לייבוא מוצרים כשרים</u>

68. מהעובדות שעלו במהלך החקירה, עולה, כי מינויו של הרב לישנר לאחראי הפעלת מערך הפיקוח על החליבה באמצעות וידאו נעשה ביוני 2004, כשמונה חודשים לאחר סוכות 2003.

---

[36] שם בעמ' 12
[37] הודעת הנר מיום 3.1.05 בעמ' 3
[38] שם בעמ' 5
[39] הודעת לישנר מיום 28.12.04
[40] הודעתו מיום 22.1.05 עמ' 3-2
[41] הודעתו מיום 2.1.05 בעמ' 3

69. אין ראייה להוכחת הטענה, כי מינויו של לישנר לתפקיד הנ"ל אכן מהווה קידום. בהודעותיו הכחיש לישנר מכל וכול שהמינוי מהווה תגמול כלשהו. לטענתו, לא הפיק רווח כלכלי כלשהו מהתפקיד. המדובר, כך לדבריו, בנושא שבתחום עניינו ועיסוקו המקצועי (כשרות וחליבה), ושלגביו הוא <u>התנדב</u> לסייע לרבנות. לדבריו, נושא הכשרות עומד בראש מעייניו, והוא מעביר קורסים בנושא זה מדי שבוע, במסגרות שונות, חינם אין כסף[42].

70. עוד הוסיף הרב לישנר שדבר מקובל הוא ברבנות שרבנים לוקחים על עצמם פרויקטים ללא כל תמורה, ובכך הם מסייעים למערכת כולה בנושאים החשובים להם. הוצאת כתב ההסמכה על ידי הרבנות, נעשתה רק לאור קשיים שנתקל בהם, בקבלת אישורי כניסה למחלבות מסוימות. לאמור, לטענתו, לולא נתקל בקשיים מהסוג הזה, לא הייתה הרבנות מוציאה לו כתב הסמכה כפי שנעשה[43]. אין בחומר הראיות לסתור טענות אלו.

71. הרב מצגר מסר את אותם הדברים בהקשר זה, והדגיש שהרב לישנר לא מקבל שום טובת הנאה מהתפקיד, ושבלקיחת התפקיד סייע הרב לישנר לרבנות, ולא ההיפך[44].

72. נושא נוסף אשר עלה בעניין זה הנו ההצעה למנות את לישנר כיועץ לייבוא מוצרים כשרים. לגרסתו של לישנר, במהלך סוכות 2003, שוחח עם הרב מצגר על כך שעבד עם רבנים ראשיים לפניו בנושא ייעוץ לייבוא מוצרים כשרים מחו"ל. הרב מצגר לא רצה לשוחח בעניין באותו מועד, ולכן שלח את קורות חייו לרבנות (בינואר 2004). כעבור זמן פנה ושוחח עם הרב מצגר, אשר אמר לו שעו"ד אולמן, היועץ המשפטי של הרבנות, לא חשב שיש צורך במינוי, ועל כן הוא לא יצא לפועל[45].

73. הרב מצגר לא זכר את האירוע, אך עו"ד אולמן אישר שלישנר הגיע אליו מלשכתו של מצגר, כדי לקבל מינוי הקשור לכשרויות בחו"ל, והוא לא אישר את זה. לדבריו, הרב מצגר קיבל את עמדתו[46].

<u>ביטול ההזמנה שאושרה אצל מנכ"ל הרבנות</u>

74. מחקירת עודד ווינר מנכ"ל הרבנות עולה, כי רבקה דיקמן מזכירת הרב הראשי, פנתה אליו לפני החג כדי שיאשר שהות הרב בחג במלון "מצודת דוד", והוא אכן אישר את ההזמנה. בסופו של דבר, מסיבות שאינן ברורות לו ההזמנה לא יצאה אל המלון, והתשלום למלון לא בוצע על ידי הרבנות[47]. רבקה דיקמן לא זכרה את האירוע ואת סיבת ביטול ההזמנה[48].

75. שרון יגן, מזכירה במחלקת בנא"מ ברבנות, מסרה שלפני חג הסוכות יצאה פניה בכתב להסדרת שהות הרב במלון, והם החלו לטפל בזה. בסמוך לחג, הודיע עוזר הרב הראשי רוזנטל, כי אין צורך שהמשרד יטפל בהזמנה למלון "מצודת דוד" ושהם "הסתדרו"[49].

---

[42] הודעת לישנר 28.12.04 בעמ' 5-8, וכן הודעתו מיום 2.1.05 בעמ' 6
[43] הודעת לישנר 28.12.04 בעמ' 5-8, וכן הודעתו מיום 2.1.05 בעמ' 6
[44] הודעת מצגר מיום 20.2.05 קלסר 6
[45] הודעת לישנר 23.2.05
[46] הודעת עו"ד אולמן מיום 14.2.05 בעמ' 4
[47] והדעת ווינר מיום 13.3.05 בעמ' 1
[48] הודעתה מיום 15.3.05 עמ' 2-1
[49] הודעת שרון יגן 13.3.05 בעמ' 2

הגב׳ אריאלה טוקר, שהייתה בתקופה הרלבנטית חשבת משרד הדתות, לא זכרה לגמרי את הטיפול באותו אירוח, אך מסרה שהיא לא אישרה את שהות ילדיו של הרב במלון, ואחר כך לא קיבלה חשבונית לתשלום על ידי המלון[50]. [יוער, כי הגב׳ טוקר מייחסת את האירוע המתואר ל״שבת הגדולה״. המושג ״שבת הגדולה״ לא קיים בלכסיקון היהודי, ואילו ״שבת הגדול״ היא השבת שלפני פסח].

76. בסיכומו של דבר עולה, כי לאחר אישור שהיית הרב מצגר (ללא ילדיו) ביטל הרב מצגר את ההזמנה, ופנה אל המלון באופן עצמאי, ובדרך זו השיג את המחיר המוזכר לעיל.

<u>ערכה השיווקי של שהות הרב מצגר</u>

77. מעבר למצוטט לעיל מפי סימה רובס בעניין הנסיבות שהובילו לקביעת תעריף השהות, לא הסתירה רובס, כי נוכחותו של הרב מצגר נתנה הרגשה טובה לאורחים הדתיים במלון, וכי עניין זה נתפס כבעל ערך שיווקי. כלשונה:

״... הרב מצגר נשא דרשות בבית הכנסת של המלון שזה באופן טבעי מדבר יותר לדתיים, בעיקר אלה מארה״ב שזה נותן להם רגיעה שהכשרות במלון מספיק טובה...

ש. האם בית המלון ראה באירוח הרב אקט שיכול לסייע לו בשיווק, לאור דבריך הקודמים שזה עזר בנושא האורחים האמריקאיים?

ת. כן בהחלט אני חושבת שזה מדבר אליהם הרבה יותר מאשר אלינו״[51]

78. יצוין, כי רובס טענה שהערך השיווקי של שהיית הרב במלון, נודע לה למעשה רק לאחר חג הסוכות, שכן עד אז לא ידעה איזו השפעה, אם בכלל, תהיה לשהייתו של הרב במלון. יחד עם זאת, ברור מתשובותיה, כי לא ראתה כל פסול בהכנסת שיקול שיווקי בקביעת מחיר שהותו של הרב.

<u>סיכום ביניים:</u>

79. מהאמור עולה, כי מחיר שהות הרב במלון ״מצודת דוד״ בסוכות 2003, נקבע ישירות על ידי הרב ולשכתו תוך הפסקת תהליך ההתקשרות שבין הרבנות למלון. המחיר היה נמוך בצורה ניכרת, אך הוא שולם עבור דירה מחוץ למלון, שאיננה ברמת שהייה הדומה לחדרי מלון. מחיר זה נמצא בזיקה להסדר מחירים שלא היה עוד בתוקף, אך איפשר קנה מידה, שלא ניתן להכחישו. רב המלון עולה כמי שקישר בין הרבנות והרב מצגר למלון ואף סייע לקביעת המחיר, עם זאת הקשר של רב מלון מול הרבנות טבעי ואיננו לכשעצמו עניין חריג. מינויו של רב המלון לאחראי מטעם הרבנות על פיקוח ווידאו בנושא חליבה, הנו מינוי בהתנדבות, אשר אירע <u>שמונה חודשים</u> לאחר מכן, כאשר זה תחום עיסוקו. ההצעה למנות את רב המלון לתפקיד ייעוץ, גם היא מספר חודשים לאחר מכן, לא קיבלה את אישור היועץ המשפטי לרבנות ולא יצאה לפועל.

זה המקום לעבור לגרסאות המעורבים העיקריים ולבחון את הסברם לאמור עד כה.

[50] הודעת אריאלה טוקר מיום 23.12.04 בעמ׳ 4

<u>גרסת הרב מצגר</u>

80. הרב הסביר באופן כללי, כי היה מעוניין לשהות דווקא במלון "מצודת דוד" לאור מיקומו (בין היתר קרבתו לכותל), ולאור ההסדר הקיים בין המלון למשרדי הממשלה, והכשרות המהודרת שקיימת במלון (לפחות בחג). הרב הסביר, כי לוח הזמנים העמוס לא אפשר לו להגיע לביתו כל יום (המדובר בהשתתפותו באירועים השונים של שמחת בית השואבה וכד').

81. הרב מצגר לא ידע להסביר מדוע לא יצאה הזמנה מסודרת דרך הרבנות, מדוע שמו של הרב לישנר מופיע על הצעת המחיר ומדוע היה לישנר מעורב בכך; בכל הנושאים הללו הפנה הרב מצגר את החוקרים לעוזרו הרב רוזנטל[52].

82. הרב מצגר לא סבר, כי מחיר שהותו במלון היה כל כך נמוך, בהתחשב בכך שקיים הסדר עם משרדי הממשלה, בכך שלא קיבל חדר במלון, ובכך שהוא ומשפחתו בקושי אכלו את הארוחות במלון. מעבר לכך, הרב חזר על טענתו כי לא טיפל בהסדרת המחיר ובתשלומים, וכי הדבר נמסר לטיפולו של עוזרו (רוזנטל), ולכן באופן טבעי לא דקדק בפרטים – מה שרוזנטל אמר לו לשלם – שילם[53].

83. הרב מצגר אישר, כי נשא דרשות במלון במהלך שהותו בו – מדובר באמירת מספר "דברי תורה" בין מנחה לערבית ולא דרשות רגילות. לא היה למיטב ידיעתו פרסום חיצוני של הדרשות, ואם היה – הוא לא ידע על כך, והוא אף לא נשאל בעניין זה[54].

84. את התשלום בגובה 5,100 ₪, ששולם כזכור רק לאחר חמישה חודשים, ראה הרב מצגר כתשלום עבור בני משפחתו ואילו את שהותו שלו צריכה, לטעמו, הרבנות לשלם. מצגר לדבריו, הופתע לשמוע במועד התחקיר הטלוויזיוני, כי הרבנות לא שילמה עבור שהייתו שלו במלון[55]. טענה זו חזרה על עצמה במהלך החקירה[56].

<u>גרסת הרב רוזנטל</u>

85. הרב רוזנטל (להלן – "רוזנטל") מסר גרסה דומה לזו של הרב מצגר. מכיוון שהדירה הייתה בשימוש לסקי, הרב ביקש ממנו לבדוק את האפשרות שישהה באחד המלונות "פלאז'ה" או "מצודת דוד", לאור קירבתם לכותל ולבית הכנסת הגדול. כיוון שידע שהרב לאו מתעתד לשהות במלון "פלאז'ה" בחג, העדיף רוזנטל את "מצודת דוד". ההזמנה שהעביר למנכ"ל הרבנות הייתה עבור שהיית הרב ולא ליתר בני משפחתו. רוזנטל פנה אל רב המלון, הרב לישנר, כדי לוודא שרמת הכשרות תהיה מספקת לרב הראשי, וזה אכן אישר לו שבמהלך החג רמת הכשרות היא הגבוהה ביותר. בכך למעשה הפך הרב לישנר לצינור בין רוזנטל למלון[57].

86. לדבריו, פנה אל הרב לישנר בנוגע להצעת מחיר כיוון שהיה היחיד שהכיר וכבר היה לו קשר טלפוני אתו. המחיר היה 150$ ללילה בדירה, ללא קשר למספר הנפשות השוהות בדירה.

---

[51] הודעת רובס מיום 28.12.04 בעמ' 4
[52] חקירתו מיום 20.2.05 בקלסר 3
[53] שם קלסר 4 בעמ' 4
[54] שם, קלסר 4, וכן בחקירתו מיום 28.3.05 בקלסר 1
[55] שם קלסר 4 עמ' 2
[56] שם בעמ' 5
[57] הודעתו מיום 20.2.05

השהות בדירה לא הייתה מאוד נוחה עבור הרב ומשפחתו, אך הדירה הייתה נקייה והוא הסכים. רוזנטל ציין, כי לא דיבר עם הרב מצגר כלל על מחירי השהות.

87. לגבי גובה מחיר האירוח מסר רוזנטל: "**שאלתי ובמלונות השיבו לי שהתעריף שנקבע לרב הינו על בסיס תעריף עובדי משרד ראש הממשלה. אני לא בדקתי אישית את התעריף והסתפקתי באמירה של אנשי המלונות**"[58]

88. בהודעתו השנייה מסר רוזנטל, כי בתחילה חשב שהרבנות תממן את שהות הרב במלון, ולכן פנה למנכ"ל לאשר את השהות. לאחר מכן, התברר לו על ידי אלדד מזרחי, עוזרו של הרב ומי שטיפל בנושא דירת השרד, כי המדינה לא אמורה לממן את שהותו של הרב במלון, כאשר יש דירה. לכן לדבריו, היה ברור שלסקי יממן את שהותו של הרב. לאור זאת, שילם הוא את העלות וקיבל החזר[59].

89. רוזנטל לא זכר מדוע התעכב התשלום למלון בחמישה חודשים, אך הכחיש שהעניין נבע מקשרים אישיים עם המלון[60].

90. בנוגע למחירים, רוזנטל לא ראה הבדל משמעותי בין המחיר ששולם ב"הייאט" – בחג הראשון 1,200 ₪ עבור שני חדרים - למחיר ששולם ב"מצודת דוד" – ביתר ימי החג עבור דירה מחוץ למלון 5,100 ש"ח[61].

<u>דיון וניתוח</u>

91. תהא העבירה אשר תהא – שוחד, הפרת אמונים, או עבירה על חוק המתנות – מובן, כי יש לבסס את מודעותו של הרב מצגר להתרחשות העובדתית, ומודעותו לטיבה המטיב, לכאורה, עימו.

האם ניתן להוכיח <u>ברמת הראיות הנדרשת להליך פלילי</u>, שהרב מצגר ידע, כי קיבל מנציגי המלון הנחה שיוחדה לו, וזו הנחה חריגה? האם ידע שאת ההנחה החריגה לכאורה קיבל תמורת קידום עניינו של המלון, או קידום עניינו של הרב לישנר? נבחן על פי האמור עד כה שאלות אלה:

92. כאמור לעיל, הן רובס והן מרנס,[62] ציינו את קיומו של הסדר המחירים עם משרדי הממשלה, ברקע גיבוש הצעת המחיר עבור הרב מצגר. אין ראיה לסתור, כי קיומו של מחירון זה נודע גם לרב מצגר. נכון, כי ההסדר הפורמאלי פג ביום 1.4.03 (שישה חודשים לפני סוכות 2003), אך הספק בעניין זה פועל לטובת הרב מצגר, ואין מקום להניח, שהרב ידע את מועד סיום תקפו של החוזה, או שהיה עליו לדעתו. מבחינת מודעותו של הרב, לכל הפחות היווה ההסדר אמצעי לגיבוש תעריף עבורו – תעריף שאיננו חריג מבחינתו.

93. הרב מצגר, ידע – מה שידעו הכל – כי ניתנה לו דירה מחוץ למלון, ללא השירותים הנלווים, בניגוד לאירוח סטנדרטי, בחדרים ובתנאי שהות של מלון. מבחינתו, כך מסר, התנאים בהם

---

[58] הודעתו מיום 9.3.05 בעמ' 2
[59] שם עמ' 19
[60] שם עמ' 3-5 ועמ' 10
[61] שם עמ' 11
[62] הודעת ישראל מרנס מיום 28.12.04 בעמ' 4

שהה היו נמוכים – לא היו לילדיו מיטות והם לנו במסדרון על מזרונים ובצפיפות. אין בידינו לסתור את הנתונים הללו.

94. השוואת עלות שהותו של הרב מצגר במלון האייט רג׳נסי בחג הראשון (1,200 ₪) לעלות שהותו ביתר ימי החג במלון מצודת דוד (5,100 ₪) - בשים לב לפער שבין דירה מחוץ למלון ובין שני חדרים במלון, ולפער שבין חול המועד ובין חג - מעמידה בספק ניכר, כפי שכבר אמרנו, את עצם הטענה, כי מדובר בהנחה ״הזועקת לשמיים״.

95. הודעותיהם של רובס ומרנס מחזקות את גרסת הרב בנוגע לתמחור הראוי לדירה. גם לדידם, כמנהלי המלון, הוצאות המלון על הדירה הן אפסיות, והשהות בדירה אינה נחשבת ומתומחרת כשהות במלון. מסיבה זו מסר מרנס, כפי שצוין לעיל, כי לדעתו המחיר שנקבע עבור הרב ומשפחתו בחג אינו חריג.

96. הרב מצגר טען, כי חלק ניכר מהחג שהה עם משפחתו מחוץ למלון, וארוחות רבות נאכלו מחוץ למלון. חשב המלון, מרנס העיד כזכור, כי החיובים על הארוחות לא תמיד שיקפו את המציאות, שכן המטרה הייתה למלא את התעריף היומי בארוחות, שכן המערכת הממוחשבת לא ידעה לחייב שהות על הדירה. ובנושא זה של התחשיב הגלובאלי תמך גם שלמה הנר, מבקר הכנסות המלון.

97. הרב מצגר הדגיש, כי מבחינתו טיפל עוזרו בפרטי השהות, ואילו הוא עצמו לא עסק בכך כלל. בעניין זה מסר כזכור, הרב מצגר, כי נמסר לו על-ידי רוזנטל, שעליו לשלם 5,100 ₪ והבין כי מדובר בתשלום עבור שהות ילדיו ושילם זאת, ואילו על שהותו שלו סבר, כי המדינה תשלם בנפרד.

98. רוזנטל עוזר הרב, אימת את דבריו של הרב, כי הוא (רוזנטל) שטיפל בכל השהות מול המלון, ושהרב מצגר לא היה מודע לפרטים.

99. נוכח מצב <u>עובדתי</u> זה, איננו סבורים, כי יש בחומר הראיות די בכדי להוכיח, כי הרב מצגר ידע על קיומה של הנחה מיוחדת וחריגה עבורו:

- לא נמצאו בחומר החקירה ראיות הסותרות את הטענה, כי רוזנטל הוא שטיפל בפרטי שהותו של הרב מצגר ובקביעת המחיר, וכי הרב מצגר לא היה מודע למלוא פרטי שהותו ומחירה.
- לא נמצאו ראיות לסתור את הטענה, שהפרטים אותם ידע הרב מצגר – המחיר שנקבע לבסוף, המחיר אותו שילם בהאייט בתחילת החג, הסדר מחירים למשרדי הממשלה, תנאי הדירה מחוץ למלון, ארוחות רבות שנאכלו מחוץ למלון - כל אלו הביאו אותו למסקנה, כי המחיר איננו מהווה הנחה חריגה עבורו.
- חומר החקירה איננו מבסס את הטענה, כי תעריף השהות, בשים לב לתנאיה ולנסיבות גיבושה, היה זועק לשמיים, וכי ישנה ״עצימת עיניים״ מול טיבה של התקשרות חריגה.

במצב דברים זה, לטעמנו, אין די ראיות לביסוסו של היסוד הנפשי, הנדרש להוכחת קיומה של עבירה מהעברות המנויות לעיל – שוחד, הפרת אמונים או עבירה על חוק המתנות.

100. למעלה מן הצריך, לו סברנו, כי יש ראיות להוכחת מודעותו של הרב מצגר לפרטי השהות או להנחה מיוחדת, האם ישנן ראיות להוכיח, כי ידע על מעורבותו של הרב לישנר בקביעת מחיר השהות? אכן, קיימות ראיות לכך שלישנר היה מעורב גם בקביעת מחיר השהות. עם זאת, כפי שפורט לעיל, עיקר תפקידו של לישנר, כפי שנמסר על ידי המעורבים היה כצינור המקשר עם הרבנות, נוכח פנייתו הראשונית של רוזנטל אליו. רוזנטל הוא שעמד בקשר עם המלון, ולא הרב מצגר עצמו, גם לו נניח שהיה מודע לפרטי ההתקשרות. אין לפיכך כל ראייה, כי מעורבותו של לישנר בנוגע למחיר הייתה בכלל בידיעתו של הרב מצגר, וזאת גם אם נניח, כי רוזנטל מסר לרב כי מגעיו עם המלון נעשים באמצעות רב המלון לישנר.

101. הרבה למעלה מן הצריך, גם אם נניח, כי הרב לישנר פעל במלון בהקשר לקביעת מחיר שהות הרב מצגר, וכי הרב ידע על כך, הרי שתמורה בדמות מינוי ללישנר, לא מצאנו. המינוי לאחר שמונה חודשים <u>בהתנדבות</u>, לסיוע למערך הפיקוח על החליבה, איננו נראה כ'תמורה' וכך גם הצעתו של לישנר עצמו להסתייע בו כיועץ לייבוא מוצרים כשרים, שהועברה אומנם לבחינה מלשכת הרב הראשי, אך משלא אושרה על ידי היועמ"ש בטלה ללא וויכוח.

102. בסיכומו של דבר, איננו סבורים שבמכלול הראיות, קיים סיכוי סביר להרשעה, כאשר עומד לרב מצגר – בהתאם לראיות שנאספו - ספק לא מבוטל, בנושא קיומה של הנחה חריגה, מודעותו לכך, ותמורה כלשהי שניתנה עבור 'הנחה' זו .

103. גם בעניין זה שונים הדברים לו יבחנו בהיבט הציבורי והמנהלי המצופה מנושא תפקיד במעמדו, של הרב הראשי לישראל.

<u>קיזוז תשלום המלון עם לסקי</u>

104. נותר לברור נושא אחרון, בהקשר לסוכות 2003. תשלום השהות למלון, אשר אירע רק בחודש מרץ 2004. כפי שעולה מעדותם של רוזנטל ועו"ד בזק, במועד זה שילם הרב ללסקי תשלום שכר הדירה עבור ששה חודשים, בסך של כארבעים אלף שקל. התשלום בוצע על ידי רוזנטל במשרדו של עו"ד בזק, באמצעות שלושה שיקים, אחד מהם לפקודת הגב' אסתר לסקי, על סך 5,100 ₪. על פי הנחיות שקיבל רוזנטל מהרב מצגר, חתם עו"ד בזק על קבלה לפיו הרב העביר ללסקי כארבעים אלף שקלים עבור שכר הדירה. לאחר מכן, קיבל רוזנטל מעו"ד בזק את השיק בסך 5,100 ש"ח, והפקיד אותו לחשבונו, ככיסוי לתשלום המחיר עבור שהיית הרב במלון בחג סוכות 2003. רוזנטל חתם במעמד זה את חתימת הסב של הגב' לסקי על גב השיק, כדי להפקיד את השיק בחשבונו מאוחר יותר, ולהתקזז עבור תשלומי המלון. במצב דברים זה, לסקי מימן את שהות הרב במלון בסוכות 2003, בהתאם לתנאי החוזה.

105. עולה אם כן, כי הרב מצגר הקפיד לא לשלם עבור המלון על שהייתו בו, עד ששילם ללסקי והתקזז אתו על אותו סכום. התנהגות זו אינה הולמת אדם במעמדו של הרב, אך אין במעשה משום עבירה.

106. אמנם הרב מצגר הכחיש כי ידע שרוזנטל מתכוון להתקזז עם לסקי על סכום השהות במלון, אך מחומר הראיות, ובכלל זה הודעותיהם של עוזריו רוזנטל ואלדד מזרחי, עולה בברור כי הרב אינו דובר אמת בנושא זה.

107. מחומר החקירה עולה, כי לסקי אישר לעו"ד בזק להעביר אל רוזנטל את השיק של 5,100 ₪, כדי שזה יקזזו עם התשלום עבור השהייה במלון[63]. לסקי הסכים שהשיק יופקד אל חשבונו של רוזנטל, אך ללא חתימת הגב' לסקי על השיק, לא יכול היה רוזנטל להפקיד את השיק בחשבונו.

108. האם עת הסב את השיק, עבר רוזנטל עבירה של זיוף בהוראתו של הרב מצגר? איננו סבורים כך. ספק רב, אם השיק הפך להיות נחזה "את אשר איננו", או מסמך "העשוי להטעות" כדרישת סעיף 414 לחוק העונשין התשל"ז-1977. בעלת השיק (בהנחה הסבירה שמר לסקי דיבר בשם אשתו) הסכימה להפקדת השיק בחשבון רוזנטל, לפיכך, ניתן לראות בהסכמה של לסקי להפקדת השיק בחשבונו של רוזנטל, גם הסכמה מכללא של הגב' לסקי לחתימת הסבה השיק מאחור על ידי רוזנטל, בשמה.

109. מכל מקום, הרי שבנסיבות הסכמתה של בעלת השיק להפקדתו בחשבון "המזייף", אין כל הצדקה להעמדתו של מאן דהוא לדין בגין מעשה זה.

<u>פסח תשס"ד – אפריל 2004</u>

110. הרב מצגר שהה עם משפחתו במלון מצודת דוד בין התאריכים 5.4.04 ועד 11.4.04 (ששה לילות)[64].

111. בדומה לשהות הרב בחג הסוכות תשס"ג, גם לקראת אירוח זה לא הייתה כל פניה רשמית מטעם הרבנות אל המלון להסדיר את האירוח, ורוזנטל פעל <u>ישירות</u> בשם הרב מול המלון. מכיוון שהתפוסה במלון בחג הפסח תשס"ד הייתה נמוכה[65], לא התארח הרב בדירה בדומה לסוכות תשס"ג, אלא בשני חדרים במלון. החדרים בהם התארח הרב הם מסוג superior, שהם החדרים הזולים ביותר[66].

112. אין חולק, כי במהלך שהותו במלון במהלך החג, נשא הרב מצגר דרשות במלון. בהקשר זה, מסר הרב לישנר:

"שאלה: האם נתן הרב מצגר דרשות או שיעורים במהלך השהיות במלון?_תשובה: בוודאי. באחד החוגים זכור לי שהוא סיפר את סיפור חייו. זה היה בפסח 2004. אני זוכר שכל חג בו שהה במלון הוא דיבר ונתן שיעורים על מהות החג, ענייני החג וכו'. זה היה בכל חג. בכל שבת וחג. בכל (כנראה "חול" ע.ש) המועד, למיטב זכרוני הוא לא נראה בשטח המלון. למיטב ידיעתי הוא קיבל קהל בכותל ולא היה במלון כמעט בכלל".[67]

<u>שהיה במלון בעוד הדירה פנויה</u>

113. שאלה מקדימה היא, מדוע שהה הרב בבית המלון, בעוד דירת השרד הייתה פנויה? על כך השיב הרב שלסקי הודיע לו, כי בכוונתו להגיע לארץ לקראת חג הפסח, אלא שכשבועיים או

---

[63] הודעת עו"ד משה בזק מיום 27.1.05
[64] מרנס מיום 28.12.04 עמ' 11
[65] הודעת רובס מיום 28.12.04 בעמ' 6
[66] רובס 3.1.05 עמ' 5
[67] לישנר מיום 28.12.04 עמ' 10

שלושה לפני החג, חזר בו לסקי והודיע כי לא יגיע לארץ. לטענת הרב מצגר תקופה זו לא הייתה מספיקה להכשיר את הדירה לפסח, ולפיכך נאלץ לשהות במלון בלית ברירה.

114. טענתו זו של הרב והסבריו לגבי הדירה אינם אמינים, ניתן להכשיר דירה בזמן קצר בהרבה משלושה שבועות, ולא הייתה כל הצדקה לשהותו במלון. יתרה מכך, במהלך החג התקיים אירוע של עלייה לרגל, שבו קיבל הרב את פני הקהל <u>בדירה</u>. הרב הסביר שאמנם לא היה די זמן להכשיר את הדירה לחג, אך הסלון הוכשר לצורך האירוע. הרב לא זכר אם ביצע בדירה "בדיקת חמץ", או שהסתמך על "בדיקת החמץ" ו"ביטול חמץ" שעשה בדירתו הפרטית[68]. כאמור, מכלול התנהלות זו מול הסברו, כי לא ניתן להכשיר את הדירה, אינם משכנעים.

115. מאידך, בפועל לא נמצאו ראיות, כי הרב או לשכתו, <u>עשו מעשה</u> כלשהו על מנת לגלגל את שהייתו של הרב מצגר במלון אל קופת המדינה. לפיכך, אין משמעות לעיסוק בצדקת שהייתו של הרב מצגר במלון, משלא נדרשה המדינה לתשלום כפל, בעד המלון ובעד הדירה באותו המועד.

116. גם לאחר שאמרנו זאת, יש להדגיש, כי הדברים אינם חד משמעיים. כפי שיפורט להלן, הן בתהליך הזמנת החדרים וגיבוש המחיר עבור השהייה[69], והן כאשר פנה המלון לגבות את עלות חדרו של הרב[70], הוצגה תמונה ברורה על ידי רוזנטל, בשם הרב, כי התשלום עבור שהותו ישולם על ידי הרבנות. ברור, כי אכן הייתה <u>כוונה</u>, כי המדינה היא שתישא בעלות שהותו של הרב עצמו במלון, למרות היות דירת השרד פנויה באותו המועד. מאידך כאמור, לא נמצאו ראיות - למרות ההצהרות הברורות כלפי נציגי המלון - לביצוען של פעולות בתוך הרבנות, ליישומה של כוונה זו. במצב דברים זה, על פי חומר הראיות שבפנינו, נותרת כוונה מוצהרת בלבד וללא ראיות לניסיון הוצאתה לפועל.

117. כוונה, ואף הצגת הכוונה כלפי גורמים שלישיים, איננה מהווה תחילת ביצוע של עבירת מרמה, מקום בו לא נעשו פעולות כלפי המרומה. משלא נדרשו הכספים מהמדינה, נמצאים אנו שוב במרחבן של עבירות, הנוגעות ליחסים שבין הרב מצגר ובין המלון – שוחד, הפרת אמונים או עבירה על חוק המתנות.

<u>הזמנת שהיית הרב וגיבוש המחיר</u>

118. רוזנטל הוא שהזמין את החדרים. לדבריו, כאשר פעל להזמנת שני החדרים, היה ברור, לו ולרב, כי רק חדרו ימומן על ידי הרבנות, ואילו חדר הילדים ימומן על ידי הרב עצמו[71]. (יצוין, כי רוזנטל חזר בו מעמדה זו בהודעתו השנייה, והסכים שהמדינה לא חייבת לממן את שהות הרב במלון). גם רובס מסרה, כי כאשר התקשר רוזנטל על מנת לשריין את שני החדרים, היה ברור שאחד יכוסה על ידי הרב באופן פרטי, והשני על ידי הרבנות[72].

119. מחיר השהות שנקבע על ידי המלון לחדר היה 150$ (לא כולל מע"מ) ליום, כולל פנסיון מלא, ובסך הכל 9,815 ₪ עבור שהות הרב ומשפחתו במהלך החג.

---

[68] מצגר 28.3.05 קלסר 2 וקלסר 3
[69] רוזנטל 20.2.05 עמ' 10
[70] הודעת רובס מיום 3.1.05 בעמ' 8
[71] רוזנטל 20.2.05 עמ' 10
[72] רובס 28.12.04 עמ' 6

120. מכיוון שהרב ומשפחתו שהו בחדרים במלון, ניתן לחשב את הפער בין מחיר השהייה שהיה באותה העת בתנאים רגילים ע"פ מחירון המלון לפסח תשס"ד, למחיר שניתן לרב[73]. מחיר עבור שני חדרים בפנסיון מלא הוא כ-4,400 ש"ח (המחיר הוא 5,500 ש"ח אך ממחיר זה יש להפחית את עמלת הסוכן בשיעור של בין עשרה לעשרים אחוזים). המחיר שניתן לרב היה 300$ בתוספת מע"מ, כ- 1,400 ש"ח (לפי $=4 ש"ח). מכאן יוצא שהרב קיבל הנחה של שלושת אלפים שקלים ליום, בקירוב.

121. בנוגע לאופן גיבוש המחיר, שוב חזרה טענת ההתבססות על הסדר המחירים עם משרדי הממשלה. רובס הסבירה שהסכם בין המלון ומשרדי הממשלה אמנם לא חל בחג ומועד, אך זאת כדי לשמור למלון את הזכות לדרוש מחיר מלא, כאשר התפוסה מלאה. לאמור, למלון יש שיקול דעת להחיל את מחירי ההסכם אם התפוסה במלון נמוכה, והעניין משתלם מבחינה עסקית[74].

122. רובס מסרה בכנות רבה, כי קבעה את מחיר השהות לאחר שיחה עם לישנר, וכי המחיר יוחד לרב מצגר בין השאר מטעמים שיווקיים:

"לגבי מחיר החדרים בפסח פנה אלי הרב לישנר ואמר לי שלאור זה שארחנו את הרב בסוכות בדירה ולא ממש במלון, וכן לאור זאת שהרב ישא במלון דרשות שונות וזה יכול להראות טוב מבחינת המלון ולעזור בשיווק המלון, וכן בגלל שהתפוסה אינה מלאה במלון בפסח אזי אם ניתן להתחשב ולחייב את החדר השני של הרב מצגר שהוא אמור לשלם מכיסו הפרטי בהתאם לתעריף של נציג המדינה, דהיינו 150$. לשאלתך אין ספק שזהו מחיר מיוחד שלא כל אורח היה מקבל וזאת לאור מה שהסברתי כרגע"[75].

123. רובס הסבירה שהמחיר של 150$ לחדר, היה עבור לינה וארוחת בוקר בלבד, אם כי יכול להיות, כי נכללו גם ארוחות – לדבריה, זה מה שלישנר ביקש וזה מה שאישרה[76].

124. סטיבן איירס, מנכ"ל המלון במועד זה, אימת את גרסתה של רובס, ומסר שמחיר השהות נקבע ככלל בהתאמה למחירים הקבועים בהסדר עם משרד רוה"מ, שאמנם לא חל במועד וחג, אך למלון יש שיקול הדעת להחילו גם בחג מטעמיו[77]. לדעת איירס, ההנחה שניתנה לרב אינה חריגה, בהתחשב בכך שהמלון לא היה בתפוסה מלאה. עם זאת, לא התכחש איירס לכך ששהות הרב במלון אכן הוסיפה ליוקרתו, אך הדגיש שהמלון לא פעל לפרסם את בואו של הרב למלון[78].

125. סטיבן איירס הוסיף והדגיש, כי אם הייתה מגיעה פנייה ממשרד אחר, כמו משרד החוץ או משרד רוה"מ בבקשה להתארח בפסח בתעריף שנקבע לרב – היו הדבר נשקל בחיוב[79].

---

[73] הודעת רובס 3.1.05 בעמ' 7
[74] הודעתה מיום 28.12.04 בעמ' 9
[75] רובס 28.12.04 עמ' 10
[76] שם
[77] הודעת איירס מיום 28.12.04 עמ' 7
[78] איירס מיום 28.12.04 בעמ' 13
[79] הודעתו מיום 30.12.04 בעמ' 13

126. רוזנטל מצידו מסר, כי לדעתו מחיר השהות לא היה נמוך באופן חריג, בהתחשב בתפוסה הדלה של המלון. עובדה כך אמר, כשהמלון היה בתפוסה מלאה יותר – ישן הרב בדירה ולא בחדר (כמו בסוכות תשס"ד)[80].

<u>רישום ההזמנה</u>

127. נתון רלבנטי אשר עלה מהמסמכים הנו, כי במחשב המלון, במסמך ההזמנה של הרב לחג הפסח, הוקלד כי האירוח הוא בחינם – complimentary.

128. הגב' זרי מלכה (להלן – "מלכה"), שהייתה מנהלת מחלקת הזמנות במלון, מסרה שרובס ביקשה ממנה לבצע את ההזמנה עם רישום שהשהות בחינם. מסיבה זו, הקפידה מלכה להחתים את רובס על ההזמנה, כפי שזו אכן עשתה. גם הגב' תמר מנחם, מנהלת הקבלה, מסרה שהמשמעות של complimentary היא שהות בחינם.

129. רובס מסרה בחקירתה[81] שבאותו זמן תפוסת המלון הייתה נמוכה, והיא התבקשה לשריין שני חדרים עבור הרב ומשפחתו. לדבריה, הנתון של complimentary הוזן למערכת על ידה, רק כדי לשריין את החדרים, שכן מחיר השהות טרם נקבע.

130. הסבר זה לא עולה בקנה אחד עם הודעות עובדים אחרים, שמסרו שכאשר מחיר טרם נקבע יש קוד אחר שמזינים למחשב – לא complimentary. רובס עמדה על דעתה, כי העובדה שהרב שילם עבור חדר המשפחה מלמדת שכוונתה לא הייתה ששהותו תהיה בחינם.

131. גם מרנס (חשב המלון) מסר שהרישום complimentary הוזן על ידי רובס, אשר הבהירה לו כבר ביום 12.4.04 או 13.4.04 שכוונתה הייתה לשריון החדרים, ולא לשהות בחינם[82]. דברים דומים מסר גם מנכ"ל המלון, סטיבן איירס[83].

<u>התשלומים עבור השהות</u>

132. כמצוין לעיל, המחיר הכולל של שהות הרב בפסח היה 9,815 ₪. אשתו של הרב מסרה שיק עבור השהות בפסח רק ביום 30.6.04 על סך 4,305 ש"ח. רובס הסבירה שהחיוב עבור חדר הרב טרם נפרע, ואכן נציגי המלון התקשר לרוזנטל פעמים רבות ודרשו את יתרת החוב. לדברי רובס, רוזנטל הסביר כי עקב סגירת משרד הדתות והפיכתו ליחידת סמך של משרד רוה"מ, דרוש עוד זמן לפרוע את החוב[84].

133. חשב המלון, מרנס, מסר,כי הרב כיסה את עלות חדר הילדים, ושילם 4,305 ₪ , בגין לינה לשישה ימים בתוספת מע"מ והוצאות נלוות. החוב בעד שהות בחדר הרב נשאר פתוח עד היום, והוא אשר פנה באופן ישיר ובאמצעות הרב לישנר לרבנות, כמה פעמים, ונאמר לו

[80] רוזנטל 20.2.05 עמ' 12
[81] שם עמ' 6-7
[82] הודעת מרנס מיום 28.12.04 בעמ' 7
[83] הודעתו מיום 28.12.04 בעמ' 3
[84] הודעת רובס מיום 3.1.05 בעמ' 8

שהחוב ישולם לאחר שהתיק יגיע למשרד רוה"מ[85]. מרנס מסר עוד בנוגע למשטר התשלומים של המדינה, שלפעמים המדינה משלמת עבור שירות שוטף + 120 ימים, ויותר[86].

134. בהקשר זה מסר המנכ"ל סטיבן איירס, כי קיימת תופעה שרק חלק מהחוב נפרע, כאשר יש הסדר עם המעביד, המשלם עבור מחצית השהות. במקרים אלה, כך לדברי איירס, קורה שהשהות הפרטית משולמת, אך חלקו של המעביד משולם רק כעבור זמן רב.

135. סיכומו של דבר, הרב מצגר שילם רק מחצית שהותו במלון עד עצם היום הזה. הצהרת לשכתו, הייתה, כי התשלום יבוצע על ידי משרד ראש הממשלה עם הסדרת הבעיות הבירוקראטיות. בפועל כאמור לא ננקטו פעולות להגשמת הצהרה זו.

<u>גרסת הרב מצגר</u>

136. הרב מסר, כי במועד בו הודיע לסקי כי לא יבוא לארץ, נותרו שבועיים או שלושה לפני החג אשר לא אפשרו, להכשיר את הדירה לפסח, ולכן החליט לשהות במלון. מבחינתו, כך הסביר בהודעתו שראשונה, המדינה צריכה לממן את שהותו במלון[87].

137. בחקירתו השנייה זנח הרב מצגר את טענתו לפיה על המדינה לממן את עלות שהותו במלון במצב זה, וסיפר שלסקי הבטיח לו בע"פ, במעין הסכם ג'נטלמני, שאם לא יודיע לו בזמן על הגעתו לארץ, הוא יממן את שהותו במלון. בהתאם לכך, טען הרב, כי נוכח ההודעה על ביטול הגעתו לארץ, בטווח קצר לפני החג, לסקי הוא שצריך לממן את השהות במלון[88]. נעיר, כי לא נטען ולא הומצאו ראיות כלשהן, כי הרב פנה אל לסקי ודרש כיסוי שהותו.

138. הרב מצגר חזר על קו הגנתו לפיו לא התעסק עם הצדדים הטכניים של הסדרת התשלום – מה שרוזנטל אמר לו לשלם – שילם. הרב טען שלא הייתה לו ידיעה, כי ההסדר הקיים עם משרדי הממשלה לא חל, הוא ידע שהמלון לא היה בתפוסה מלאה, ולא ידע שמדובר בהנחה מפליגה[89].

139. בהקשר זה הוסיף הרב מצגר, כי לא אכל ארוחות רבות במלון, לאור כמות הפעילויות שבהן השתתף, וחוסר הזמן. כך למשל, הרב הסביר שחלק ניכר מהארוחות היו בזמנים שהוא ומשפחתו כלל לא היו במלון, אלא באירועים ברחבי העיר[90].

140. ראוי להזכיר בהקשר זה בפעם נוספת, כי מחיר האירוח ששילם הרב מצגר בחג ראשון של סוכות 2003 במלון "הייאט-רג'נסי", היה כ-1,200 שח' (כולל מע"מ), עבור שני חדרים ללילה, בפנסיון מלא. כלומר, עבור כל חדר שילם הרב כ-150$, בדומה למחיר השהות במלון "מצודת דוד" בפסח 2004. קשה יהיה להפריך את הטענה, כי בתודעתו הסובייקטיבית, מחיר השהות בפסח 2004 לא היה זול באופן בולט.

141. הרב מצגר אישר, כי נשא דרשות במהלך שהותו, לאור בקשת המלון. לדבריו, מקובל, כי כאשר מבקשים מרב לדרוש – הוא דורש. לא כל שכן כאשר מדובר ברב ראשי. הדברים

---

[85] הודעתו מיום 1.1.05 עמ' 9
[86] מרנס 28.12.04 עמ' 4
[87] הודעתו מיום 20.2.05 קלסר 5, הודעתו מיום 28.3.05 קלסר 2
[88] הודעתו 28.3.05 קלסר 2
[89] שם
[90] 20.2.05 קלסר 4

שאמר לא נשאו אופי של דרשה, אלא יותר ניצול הזמנים שקיימים בין תפילות המנחה למעריב, כמקובל בכל בית כנסת. אילו היה מקבל תמורה עבור דרשות "של ממש", וודאי שהיה נושא דרשה בכל יום, ובהזדמנויות רבות[91].

142. הרב מצגר דחה את טענות החוקרים בדבר הערך השיווקי שהמלון זוכה בו מעצם נוכחותו. לטענתו, אם כך, אסור לו לשהות באף מלון[92].

<u>גרסת עוזר הרב רוזנטל</u>

143. רוזנטל אימת את גרסת הרב מצגר לפיה לא טיפל בצד הלוגיסטי/טכני של הזמנת החדרים במלון ותשלום השהות. רוזנטל מסר שהוא עצמו שטיפל והסדיר עם המלון את פרטי השהייה, ושהרב אף פעם לא שאל אותו לגבי המחירים, ושילם תמיד את מה שנאמר לו לשלם.

144. רוזנטל מסר בהודעתו שראשונה ששהות הרב במלון צריכה להיות על חשבון הרבנות (וחדר הילדים צריך להיות ממומן על ידי הרב באופן פרטי). כאשר נשאל מדוע לא נפרע חוב חדרו של הרב במלון, השיב שהמתין שהמלון ישלח לו חשבון מסודר. רוזנטל מסר, כי חשב שלסקי שוהה בדירה, ולכן לא היה באפשרות הרב להיות שם. אם היה יודע שהדירה פנויה, הוא לא היה מזמין שהות במלון ע"ח הרבנות.

145. כמו הרב מצגר, גם רוזנטל שינה טעמו, ובחקירתו השנייה בנוגע לאותו חוב שנותר כלפי המלון, הסכים כי מכיוון שהדירה הייתה ריקה, אין שום הצדקה לחייב את הרבנות על שהות הרב במלון[93].

146. עם זאת נזכיר, כי מחקירת עובדי המלון עולה, שכאשר התקשרו אל רוזנטל בבקשה לפרוע את החוב כלפי המלון, ענה להם שהעיכוב נובע מסגירת משרד הדתות, והפיכתו ליחידת סמך של משרד רוה"מ. רוזנטל אישר דברים אלה, אך הסביר כי נתן מענה זה רק כדי להתחמק – אך עדיין איננו סבור, כי החוב מוטל על הרבנות[94].

147. רוזנטל הכחיש, כי אי-פרעון החוב משמעו טובת הנאה. "**מצב של מתנה לא נעשה בדרך זו. אם אדם רוצה לתת מתנה הוא לא מכניס מראש למחשב ומשאיר בנתונים שהאדם עדיין חייב כסף...**"[95]

148. מכל מקום הודה רוזנטל בסופו של דבר, העובדה שעדיין קיים חוב כלפי המלון זו רשלנות שלו.

<u>דיון וניתוח</u>

149. האם על פי חומר הראיות והעובדות המפורטות לעיל, ניתן להוכיח ברמת הוודאות הנדרשת, כי בקבלת הנחה בגין שהותו במלון במהלך פסח 2004, עבר הרב מצגר עבירה של שוחד, הפרת אמונים או עבירה לפי חוק המתנות? לטעמנו הספקות בעניין זה רבים ונפרטם.

---

[91] שם
[92] מצגר 20.2.05 קלסר 4
[93] הודעתו מיום 9.3.05 עמ' 3
[94] שם בעמ' 22-23
[95] שם עמ' 4

150. <u>אופי ההתקשרות</u> – אופייה הכללי של התקשרות לשכת הרב עם המלון איננה כשל קונספירציה נסתרת; כאמור, רוזנטל הודיע למלון כבר בעת ההזמנה, כי חדר אחד יהיה על חשבון הרבנות והאחר על חשבונו הפרטי של הרב. אם הייתה כוונה לפעול בדרך לא רשמית ולהשיג הנחה ניכרת, לא היה רוזנטל מודיע למלון שתשלום אחד החדרים יבוצע על ידי הרבנות, ובכך מסתכן כי המלון יחשוף את המחיר החריג כאשר יפנה לרבנות.

151. <u>מודעות הרב מצגר</u> - האם יש בידנו ראיות, כי הרב מצגר ידע או עצם עיניו מול המחיר הנמוך שניתן לו על ידי המלון? לאורך כל החקירה טען הרב מצגר, כי לא התעסק עם הפן הלוגיסטי של האירוח בבתי המלון, לא דיבר עם פקידי המלון, לא קיבל הצעות מחיר ולא היה מודע למחירים שניתנו. הוא העדיף להשאיר לרוזנטל לטפל בנושאים הטכניים, ואף שהגיע למלון, כך לדבריו, נמנע מלגשת אל הקבלה, ותמיד שלח מישהו אחר במקומו. גרסתו החוזרת על עצמה היא, שלא היה מודע למחירי השהות, לא ידע עד הגעתו למלון אם יהיה בחדר או דירה, ואף פעם לא ברר את פרטי המחיר שנדרש לשלם. את אשר נדרש לשלם – שילם.

152. האם יש בידנו ראיות לסתור גרסה זו? לטעמנו התשובה על כך בשלילה. גרסה זו איננה בלתי הגיונית. אכן, הגיוני שעוזרו של הרב הראשי יטפל עבורו בנושאים הטכניים לצורך התארחותו בבתי מלון. שנית, רוזנטל תמך ואישר את הטענה הזו של הרב (למעט בנוגע לאירוח בשבועות , 2003), אין בידנו ראיות לסתור טענה זו.

153. האם המחיר לכשעצמו, אמור היה להתריע ולהוות אינדיקציה לידיעה או למצער עצימת עיניים, כי קיימת הנחה אישית וחריגה? מנכ"ל המלון איירס, מסר כאמור, כי לדעתו המחיר איננו חריג. איירס ניתח את המחיר והסביר, כי אמנם מדובר בהנחה, אך לא חריגה[96]. רובס, אשר עסקה בניהול שוטף ובקביעת מחירים, מסרה את אותם דברים: "**חריג לא הייתי אומרת, אך זה מחיר מיוחד**"[97].

154. נזכיר עוד, כי גם מרנס וגם רובס מסרו שהתפוסה במלון הייתה נמוכה, ועובדה זו נלקחה בחשבון בעת קביעת המחיר.

155. דברים אלה הבאים מעובדי המלון הבכירים, האמונים על תמחור השהות במלון, הנם בעלי משקל משמעותי. מול מסירת עובדות זו, יקשה מאוד להגיע למסקנה "היחידה-האפשרית", כי הרב מצגר ידע או עצם עיניו מול מחיר בלתי סביר לחלוטין, וכי המחיר אותו שילם עבור חדר אחד (4,305 ₪) הנו חריג ביחס להסכם עם משרדי הממשלה.

156. נזכיר עוד, כי הרב מצגר טען, כי במהלך החג היו הוא ומשפחתו, מרבית הזמן מחוץ למלון, לכן לא אכלו במלון. טענה זו לא נסתרה במהלך החקירה, והיא מוסיפה משקל מסוים לגרסתו לפיה לא ידע כי התעריף שקיבל עבור השהות – בהתחשב בארוחות - הוא חריג.

157. להשלמת נקודה זו, יש לשים לב, כי אין די ראיות גם לטענה, כי הרב מצגר ידע שקיבל הנחה בתמורה למתן דרשות. רובס, מסרה, כי לישנר שכנע אותה להעניק לרב את המחיר המוזל, בין היתר, בגלל שישא דרשות במלון, אלא שמהודעה זו לא ניתן להוכיח <u>שהרב מצגר ידע על כך</u>, וטענה כזו אף לא נטענה.

---

[96] איירס מיום 28.12.04 בעמ' 13

[97] הודעתה 28.12.04 עמ' 11

158. <u>אופן רישום ההזמנה</u> – האם ניתן ללמוד מאופן הרישום, כפי שנמצא במחשב המלון, כי הייתה כוונה להעניק "שהות חינם" לרב מצגר, כפי שנטען תחילה? סבורנו שלא. עם בקשתו של רוזנטל להזמנת חדרים, נתנה רובס הוראה שהחדרים יירשמו במחשב כ-complimentary. אכן, ניתן להוכיח שמונח זה משקף שהייה בחינם. עם זאת, גרסתה של רובס, כי הרישום נועד לשריין את החדרים ותו-לאו. מרנס אימת את דבריה של רובס, כי כך אמרה לו "בזמן אמת", ואין בידינו ראיות סותרות לכך. שנית, עצם התשלום שבוצע על ידי הרב ביום 30.6.04 מלמד שהשהות לא תוכננה להיות בחינם.

<u>סיכום</u>

159. בפסח 2004 שהה הרב בשני חדרים ולא בדירה מחוץ למלון, לכאורה, אחת הנסיבות ש"הצדיקה" את המחיר הנמוך בסוכות, לא הייתה קיימת בפסח.

160. עם זאת, כפי שצוין לעיל, לאור הודעותיו של רוזנטל שאימתו את גרסת הרב, כי לא הייתה לו כל מעורבות בגיבוש מחיר השהות, קשה מאוד להוכיח שהרב ידע על המחיר ועל כך שהוא נמוך באופן החורג מההסדר עם משרדי הממשלה.

161. מנהלי המלון (רובס ואיירס) מסרו כי בפסח המלון היה בתפוסה נמוכה, וכי עובדה זו היוותה שיקול בקביעת המחיר, שלדעתם לא היה חריג. לדבריהם, נוכח העובדה, כי הייתה זו שהייתו השנייה של הרב במלון, ראו לנכון שלא לשנות את התעריף שניתן בסוכות – $150 לחדר בפנסיון מלא. אין בידנו ראיות להוכיח, כי בניגוד לעדות זו, היה המחיר חריג עד כדי ביסוסה של עצימת עיניים מצד הרב מצגר.

162. במצב דברים זה, לא מצאנו, כי יש יסוד סביר להרשעה, בעבירה מהעבירות המנויות לעיל, אשר ביצועה מחייב מודעות ומחשבה פלילית באשר לקבלת תעריף נמוך. אמנם התעריף נמוך, אך לא נוכל להוכיח כי הרב ידע או עצם עיניו מכך.

<u>מועד התשלומים וזהות המשלם</u>

163. הרב שילם עבור חדר אחד רק ביום 30.6.04, היינו כחודשיים ומחצה לאחר השהות במלון. יתרת החוב כ-5,500 ₪ טרם נפרעה. כזכור, חומר החקירה מעלה שהן במועד הזמנת החדרים, והן כאשר בררו מהמלון מדוע החוב לא נפרע, הוצגה תמונה ברור, כי המדינה, היא שתישא בעלות השהות עבור חדרו של הרב עצמו. זו גם הייתה גרסת הרב מצגר בחקירתו הראשונה, כאשר הסביר בפרוש, כי החוב מוטל על המדינה.

164. בחקירתו השנייה שינה הרב את עמדתו וטען שהחוב מוטל על לסקי, שלא הודיע במועד על ביטול בואו ארצה. גם רוזנטל שינה את עמדתו בחקירתו השנייה וטען שהחוב מוטל על הרב. מאידך, כזכור, שילם הרב מצגר עבור חלק ממחיר השהות, מדוע לא נשא בכל התשלום ופנה ללסקי, או מדוע לא דרש, כי לסקי ישלם את התשלום כולו אם כבר המתין עם מחצית התשלום?

165. פרק זה איננו מסייע בביסוסה של מחשבה פלילית, בנוגע לקיומה של הנחה חריגה, אך יש בו כדי לבסס את <u>כוונת הרב לגבות מהמדינה תשלום עבור שהותו</u>, למרות שבאותו מועד מומנה עבורו דירת שרד; וכמו כן יש בו כדי לבסס את העובדה, כי הרב לא שילם עבור מלוא שהותו,

כאשר עוזרו מתחמק מתשלום בטענה, כי המדינה תכסה חוב זה, ובפועל איננו נוקט בכל פעולה לגרום לתשלום זה על-ידי המדינה.

<u>שבועות תשס"ד מאי 2004</u>

166. הרב ומשפחתו שהו בשני חדרים במלון "מצודת דוד" בתאריך 25.5.04 עד 26.5.04. מחיר השהות במלון בחג היה 50$ לחדר ליום.

167. מספר ימים לפני חג השבועות תשס"ד, הודיע לסקי לרב שהוא מגיע לארץ, ועל כן יצטרך הרב לשהות במלון. לסקי הודיע לרב שלאור ההתראה הקצרה, הוא יממן את שהותו במלון.

168. לאחר החג, פנה המלון ישירות ללסקי, אשר שילם במזומן סכום של כ- 130$ עבור השהות.

169. רוזנטל מסר בעדותו כי לפני החג הוא התקשר לרובס וביקש לשריין חדר אחד עבור הרב, <u>לשהות יום בלבד</u>. זאת מכיוון שבחג השבועות הרב אמור היה להיות ער כל הלילה בתיקון ליל שבועות, ועל כן לא נדרש חדר ללינה. רוזנטל מסר, כי כלל לא דיבר עם רובס על מחיר השהות שכן ידע שלסקי משלם, למעשה מסר לנציג המלון את מספר הטלפון של לסקי[98].

170. רובס מסרה, כי ההזמנה לא בוצעה דרכה, אך היא זכרה שהשימוש היה אמור להיות שימוש יום בלבד. רובס הכחישה כל מעורבות בקביעת התעריף של 50$ ללילה[99].

171. גם הרב לישנר הכחיש בחקירתו כל מעורבות בקביעת התעריף[100].

172. בפועל, אין ספק שבשני החדרים נעשה שימוש בלילה. מרישומי המלון אף עולה שבמהלך הלילה (בין 25.5.05 ל-26.5.04) הוזמן שירות חדרים[101]

173. הרב מצגר מסר שלא הייתה לו כל מעורבות בהסדרת השהות במלון, ובכלל זה גם קביעת המחיר, מי שהזמין את השהות בפועל היה רוזנטל[102]. הוא ידע שלסקי משלם עבור השהות.

174. תעריף המלון לשהות יום לא התברר לגמרי. שלמה הנר, מבקר ההכנסות של המלון, מסר שמחיר שהות יום במלון הוא 120$[103]. מאידך, מרנס מסר שתעריף המלון לשהות יום הוא 75$ + מע"מ עבור החדר, וארוחות אם יש בנוסף. כך או אחרת, התעריף שקיבל הרב על שהות היום נמוך משתי האפשרויות שהוצגו.

175. סיכומו של דבר, מחומר הראיות עולה, כי המחיר שנקבע בשבועות 2004 נקבע על בסיס שהות יום בלבד, בהתאם להזמנתו של רוזנטל. נכון הוא, שבפועל הייתה שהות בחדרים גם במהלך הלילה, אך נתון זה לא היה ידוע, בעת קביעת המחיר, ובסופו של דבר נערכה ההתחשבנות מול לסקי ואין ראיות, כי הרב מצגר היה מעורב באופן כלשהו באחד משלבים אלו.

176. אין לפיכך ראיות לביצוע עבירה, הן על ידי הרב מצגר, והן על ידי רוזנטל ונציגי המלון בכל הנוגע לשבועות התשס"ד.

---

[98] רוזנטל מיום 20.2.05 עמ'14-13
[99] רובס מיום 28.12.04 בעמ' 15
[100] הודעתו מיום 28.12.04 עמ' 8
[101] הודעת כרים עבד אל ג'וואד – העובד שביצע את ההזמנה
[102] הודעתו מיום 20.2.05 קלסר 5

<u>סוכות תשס"ה - ספטמבר 2004</u>

177. הרב מצגר התארח במלון "מצודת דוד" בסוכות תשס"ה, בין התאריכים 29.9.04 ועד 5.10.04, בתקופה בה לא הייתה לו דירת שרד. האירוח הוזמן באופן מסודר על ידי הרבנות, על פי נוהל העבודה המסודר.

<u>הזמנת החדרים ומחיר השהות</u>

178. ביום 19.9.04 שלח רוזנטל מכתב למנכ"ל הרבנות, ובו ביקש כי תאושר לרב שהות במלון "מצודת דוד" למשך כל ימי החג, עקב פעילויות שעליו להשתתף בהן בירושלים. הבקשה התייחסה ל"יחיד בחדר זוגי".

179. בעקבות אישור מנכ"ל הרבנות, שלח מנכ"ל המלון (איירס) הצעת מחיר ביום 22.9.04, בה נקוב מחיר של "150$ ליום שהייה במלון – לא כולל מע"מ". הצעת המחיר לא התייחסה לעלות הארוחות[104].

180. בפועל, לא שהה הרב מצגר בחדר זוגי במלון, אלא עם כל משפחתו בדירה במתחם כפר דוד[105]. בהודעתו הסביר רוזנטל שלמרות שהמלון היה בתפוסה מלאה, העדיף הרב לשהות במלון הזה עקב מיקומו, והעובדה שהיה לו נוח בו.

181. על פי המסמכים[106], מחיר האירוח במלון היה בסה"כ 5,528.25 ₪, כולל שהות וארוחות, על פי חישוב של 150$ כפול 7 לילות.

182. בסופו של דבר אם כן, המחיר שהוצע עבור משתכן יחיד כלל את כל בני משפחת הרב, וגם את ארוחותיהם. רובס מסרה שהמחיר שנקבע כלל את כל בני משפחתו לאור שהותם בדירה ולא במלון[107]. בהמשך חקירתה מסרה רובס שהמחיר בסוכות 2004 היה למעשה "התעריף של הרב מצגר" ולא היה צורך שהיא תאשר אותו באופן מיוחד. המחיר, אישרה, כלל גם ארוחות[108].

183. גם איירס, מנכ"ל המלון, הסביר שהמחיר משקף את העובדה שהרב לן בדירה מחוץ למלון:

"**הרב מצגר לא שהה במלון "מצודת דוד" בחג הסוכות. אמנם כתוב בהצעת המחיר שלי שמדובר בשהות במלון, אך המלון היה בתפוסה מלאה, והרב בסופו של דבר שהה בדירה**..."[109]. ובהמשך: "...**כיוון שהרב שהה בדירה ולא במלון בחדרים, אז גם אם היו איתו ילדים המחיר הזה היה כולל אותם ואת ארוחותיהם**"[110].

184. לא ניתן לדעת כמה ארוחות אכלה משפחת מצגר במחיר זה, שכן רובס מסרה שהאורחים האחרים במלון "ממש רבו ביניהם מי יזמין אותו לשולחנו בארוחת החג"[111].

---

[103] הודעת הנר מיום 4.1.05 עמ' 2
[104] המסמכים מצורפים להודעת עודד וינר מיום 26.12.04.
[105] רובס מיום 28.12.04 עמ' 15
[106] המצורפים להודעת מרנס 28.12.04
[107] שם עמ' 16
[108] 3.1.05 עמ' 11
[109] הודעתו 28.12.04 עמ' 10
[110] שם בעמ' 11
[111] הודעתה 28.12.04 עמ' 16

185. יצוין כי עד תום החקירה טרם נפרע החוב עבור שהות הרב בסוכות תשס"ה במלון.

186. נתון נוסף העולה מחומר החקירה הוא, כי ביום 14.6.04 התקיימה במלון """מצודת דוד""" ישיבת היערכות לקראת חג הסוכות 2004. במסגרת הישיבה דווח, כי המלון בתפוסה מלאה, ושכבר במועד הישיבה הייתה רשימת ממתינים. בישיבה זו אמר הרב לישנר: **"נוכחות הרב הראשי לישראל היוותה מקור מצוין ליחסי ציבור"**[112]

<u>הוצאת חשבוניות</u>

187. כנגד התשלום עבור שהות הרב בסוכות תשס"ה הוצאו על ידי המלון שתי חשבוניות; ביום 19.10.04 הוצאה חשבונית עליה צוין סכום של 5,528.25 ₪ עבור metzger meals, וביום 31.10.04 הוצאה "חשבונית מתקנת" בה צוין, כי הסכום האמור שולם בגין שהות הרב – accommodation.

188. רוזנטל הסביר שכאשר קיבל את החשבונית הראשונה (בגין "ארוחות"), ביקש שיחליפו אותה שכן ע"פ נהלי הרבנות החשבונית צריכה להתאים להזמנה. המלון נעתר לבקשתו והוציא חשבונית חדשה עבור שהות[113].

189. מרנס אישר את דבריו של רוזנטל, והוסיף כי הוא לא ראה כל בעיה בשינוי המבוקש. לדבריו, לאור העובדה שהרב לא שהה בחדר המלון אלא בדירה, לא ניתן היה לרשום את החיוב של השהייה במערכת ה"פידליו", ולכן הוא הורה לרשום את החיוב על ארוחות[114].

<u>גרסת הרב מצגר</u>

190. במהלך חקירתו נשאל הרב מצגר על הפער בין הצעת המחיר שכללה "שהייה" בלבד, לעובדה שבסופו שלדבר המחיר כלל גם ארוחות. על כך ענה הרב:

"מה זה שהייה במלון? שהייה במלון זה כולל הכל, מה פירוש? שהבן אדם יאכל...." ובהמשך, **"רגע אז מה חשבת שאני אלך לחפש אוכל ב...אני אביא אוכל מהבית?"**[115]

191. כשנשאל הרב מדוע הוצאה חשבונית על Metzger meals ואח"כ תוקן ל – accommodation ענה: **"מאיפה אני יודע? אני צריך לדעת מה כותבים במלון?..."**[116]

192. הרב מצגר טען, כי המחיר עבור שהות משפחתו סביר גם לאור העובדה ששהו בדירה ולא בחדרים בבית המלון: **"...והיינו צריכים להתחנן: "תנקו לנו את החדרים", בגלל שלא ניקו לנו את החדרים כל יום, ולא החליפו לנו את המצעים כל יום. אנחנו רצנו והתחננו..."**[117]

193. בנוגע להוצאת חשבונית מתוקנת, טען הרב מצגר, כי רוזנטל אמר לו שמדובר בטעות של המלון, אשר הוציא מסמך שלא משקף את החיוב האמיתי, וכי המלון הודה בטעותו ושינה את החשבונית[118].

---

[112] מסמך ערן קמין 2 26.12.04, הקשור להודעת לישנר 28.12.04
[113] רוזנטל 20.2.05 עמ' 35
[114] מרנס 28.12.04 עמ' 9
[115] מצגר 20.2.05 קלסר 5 עמ' 54
[116] שם בעמ' 60
[117] שם בעמ' 56
[118] שם בעמ' 65-66

194. הרב מצגר הביע פליאה על כך שרוזנטל טרם שילם את חלקה של המשפחה[119] , כאשר שוב חזר על כך, שרוזנטל הוא שמטפל בעניין והוא שמנחה אותו מה לשלם ומתי[120].

<u>גרסת רוזנטל</u>

195. רוזנטל, כמי שהתעסק בביצוע ההזמנה למלון בסוכות 2004, נשאל על המחיר שנקבע לשהותו של הרב ומה הוא כיסה. רוזנטל הסביר:

"סכום זה מכסה את לינות הרב בדירה, הרב ובני משפחתו. לציין שאין חשיבות מבחינת המלון על מספר הנפשות הלנות בדירה. כך נאמר לי עוד בסוכות 2003 ואינני זוכר מי הגורם במלון שאמר לי זאת. ... לשאלתך האם סכום זה מכסה גם את ארוחותיהם של משפחת מצגר אני משיב שאני יודע שהרב מצגר הוזמן על ידי אורחים במלון על חשבונם לאכול במלון, ולא בחדר האוכל של המלון, אלא בסוכות פרטיות בחדרים פרטיים שהמלון בונה עבור האורחים"[121].

196. רוזנטל מסר, כי אינו יודע אם קיים חוב למלון מעבר לסכום של 5,528.25 ₪. לשיטתו, אם בני משפחת הרב אכלו בחדר האוכל של המלון הם חייבים בתשלום עבור ארוחות אלו. רוזנטל לא זכר אם שאל במלון אם יש חיובים נוספים, אך הבהיר, כי לאור פרסום הפרשה כבר נמנע מלבצע כל פעולה בנושא[122].

197. רוזנטל הוסיף שידע מחג הסוכות תשס"ד שהשהות בדירה מחוץ למלון, אינה מוסיפה תשלום על בני משפחת הרב ולכן היה לו ברור שהרב צריך לשלם רק על ארוחות ילדיו:

"בעקרון הרבנות משלמת עבור הרב הראשי בלבד. אך כמו בסוכות 03' שהרב קיבל דירה ונאמר לנו שאין מניעה לשכן בדירה גם את בני משפחת הרב, יוצא שהמחיר עבור הלינה נתבקש עבור הרב בלבד אך למעשה הוא כולל בפועל גם את בני משפחתו היות ואין מניעה שהם ישהו וגם אם הרב היה ישן לבד זה היה אותו מחיר." [123]

<u>דיון וניתוח</u>

198. כפי שצוין, חוב המדינה כלפי המלון (5,528.25 ₪) מכסה גם את שהותה של משפחת הרב, זאת כאשר הרב הוא שאמור לממן את שהות משפחתו.

199. האם יש בידנו ראיות לקיומה של עבירת קבלת דבר במרמה – תוך ניצול הוצאת המדינה עבור כיסוי שהות משפחתו? האם יש בידינו ראיות לקיומן של עבירת שוחד, הפרת אמונים, או עבירה על חוק המתנות?

200. גם במקרה זה, יהיה מוקד הדברים בהוכחת מודעותו של הרב מצגר לסיטואציה. יש לבחון האם ישנן ראיות לידיעתו על מחיר נמוך באופן חריג (והאם ישנן ראיות לקבוע, כי אכן מדובר במחיר נמוך שהתעלמות ממנו הינה "עצימת עינים"), האם ישנן ראיות, כי הרב מצגר היה

---

[119] שם בעמ' 67
[120] שם בעמ' 69
[121] הודעת רוזנטל מיום 22.2.05 עמ' 35
[122] שם בעמ' 36
[123] הודעתו מיום 9.3.05 בעמ' 16

מודע לאופן חישוב התעריף באופן שאיננו כולל את משפחתו, והאם היה מודע, כי לבסוף קבע המלון מחיר כולל, לו ולמשפחתו.

201. גם במקרה זה לא נמצאות לטעמנו ראיות ברמת הוודאות הנדרשת לביסוסה של מחשבה פלילית מצד הרב מצגר:

א. טענת עובדי המלון, כי המחיר שיקף את שהות הרב בדירה מחוץ למלון, חוזרת על עצמה גם בחג זה, ואין בידינו ראיות לסותרה. האם בניגוד לטענת מנכ"ל המלון ומנהלת התפעול, ניתן לטעון, כי המחיר כה נמוך שהתעלמות ממנו מהווה עצימת עיניים? לא מצאנו, כי יש די ראיות לבסס טענה זו.

ב. על פי חומר הראיות, עוזר הרב הוא שבא במגע עם המלון, עם הרבנות ועם הרב מצגר. אין בידנו ראיות לסתור בידול זה, על מנת לבסס את מודעותו העצמאית של הרב מצגר לפרטי ההתקשרות, קרי לביסוס מחשבתו הפלילית.

ג. גרסתו של רוזנטל לפיה הוא פנה מיוזמתו למלון בבקשה לשינוי החשבונית, כך שתתאים להזמנה שהוצאה על ידי הרבנות – אינה בלתי הגיונית, והיא נתמכת על ידי חשב המלון.

ד. מנכ"ל המלון איירס ומנהלת התפעול רובס, מתארים כיצד הצעת המחיר נועדה לחדר אחד, אך יושמה בפועל על דירה מחוץ למלון באופן שכלל את בני משפחת הרב. אין בידינו ראיות להוכיח, כי הרב מצגר, <u>או עוזרו</u>, התערבו בהכללת משפחת הרב והארוחות במחיר אותו שילמה הרבנות.

ה. העובדה, כי רובס אישרה מחיר בהתאם ל"תעריף מצגר" נוכח השהות בדירה, וכי לישנר ציין את יחסי הציבור הנובעים משהות הרב מצגר, אינם יכולים לפעול כנגד הרב עצמו. הרב בהתאם לחומר הראיות, התנהל מול עוזרו ומול המחיר שהוצג לו – אין ראיות, כי היה מודע לשיקול הדעת של המלון או להתבטאויות עובדיו.

202. סיכומו של דבר, חומר הראיות שבפנינו איננו יוצר יסוד סביר להרשעה בפלילים, בגין העבירות המנויות לעיל, נוכח העדר ראיות לביסוס מחשבתו-כוונתו הפלילית של הרב מצגר. לא נמצאו ראיות, כי הרב מצגר היה מודע להנחה חריגה, או היה מודע לאופן גיבוש המחיר או המוטיבציה שמאחוריו, או היה מודע לסכום החיוב הסופי ומרכיביו.

<u>סיכום – שהיות במלון מצודת דוד</u>

203. גרסתו של הרב מצגר בנושא זה תואמת בעיקרה את גרסת רוזנטל, ושתי אלו תואמות את גרסאות מנהלי המלון שהיו מעורבים בקביעת מחיר שהותו במלון. לא מצאנו, כי יש יסוד סביר להרשעה בעבירות מרמה והפרת אמונים, או עבירה על חוק המתנות. עיקר הדברים בהעדר הוכחות לביסוס מודעותו של הרב מצגר לתעריף שנקבע לו, לדרך קביעתו של המחיר או לסכומים שנגבו בפועל וכנגד מה. הדברים יפים כמובן, גם לעבירת השוחד, לא מצאנו, כי ישנן ראיות להוכיח, כי הרב מצגר היה מודע לתמורה המצופה בעד התעריף הנמוך, אם בדרך של מתן דרשות במלון ואם בדרך של קידומו של הרב לישנר ברבנות.

<u>מלון פלאז'ה – ראש השנה ויום הכיפורים תשס"ה</u>

עניין זה התגלה בשלהי החקירה והממצאים שהתבררו הנם כדלקמן:

א. הדירה במלון בה שהו הרב מצגר ובני משפחתו, שייכת למר אברהם בורג, תושב ארה"ב שראה בשהות הרב הראשי לישראל, הרב מצגר, זכות גדולה שנפלה בחלקו. המדובר במתנה ששווייה כ-4,500 ש"ח (ההוצאות של מר בורג עבור שהייתו של מצגר הן עבור הארוחות בלבד).

ב. בורג תאר את הכרותו עם הרב מצגר כהכרות לא מעמיקה. לדבריו, פגש את הרב מצגר במסגרת שיעורים או הרצאות שמסר, במספר הזדמנויות, ומעבר לכך, לא היו ביניהם קשרים כלשהם. בורג מסר, כי פנה אל הרב מצגר בהצעה שישהה בדירתו במלון, מפני שהעניין הנו כבוד גדול עבורו, וכך גם זכה לדבריו, לעשות מעשה חסד של ממש.

ג. מאידך, הרב מצגר תאר את בורג כידיד נפש אמיתי, שיש לו עמו הכרות מעמיקה ומהותית, וכן כי ביקר בביתו של בורג בניו-יורק.

ד. מצגר מסר בחקירתו, שכאשר בורג הציע לו לשהות בדירה, שאל את היועץ המשפטי של הרבנות, עו"ד אולמן, אם הדבר מותר. לדבריו, עו"ד אולמן ביקש לדעת מספר פרטים אודות בורג: האם הוא אזרח ישראלי, מהי מערכת היחסים בין הרב לבורג, האם יש ניגוד אינטרסים וכיוצ"ב. בסופו של דבר, לדברי מצגר, עו"ד אולמן אישר את השהייה. מצגר הוסיף עוד, כי היה מקרה נוסף, דומה למקרה זה, שגם בו קיבל את אישורו של עו"ד אולמן.

ה. בורג מסר, כי אכן לאחר ששוחחו ביניהם בנוגע לשהות בדירה בחגים, ביקש מצגר לקבל אישור מהרבנות, ורק לאחר מכן חזר אליו ומסר כי הדבר אושר.

ו. עו"ד אולמן אימת, כי באופן עקרוני הוא מאשר התארחויות מסוג זה, כל עוד אין יסוד לניגוד עניינים או "לאפשרות של שיקולים זרים במסגרת מילוי תפקידו". עו"ד אולמן לא זכר את המקרה הספציפי, אם כי שב והדגיש, כי איננו רואה פסול בשהייה המדוברת. אולמן גם אישר, כי קיבל פניות מאנשי לשכת הרב, וגם מהרב מצגר עצמו, כדי לקבל אישורים על נסיעות, התארחויות וכיוצ"ב. לדבריו, הוא לא מצא תיעוד על אישור שנתן במקרה זה, אך יתכן שנתן את האישור בכתב יד על גבי הבקשה, אם כי פעולה כזו לא קרתה הרבה.

204. בחינת הדברים מעלה, כי לא ניתן לשלול את טענת הרב מצגר כי ביקש אישורו של עו"ד אולמן לשהות בדירה. נהפוך הוא, מעדותו של בורג עולה, כי מצגר ביקש שהות לקבלת אישור מהרבנות, ומעדותו של עו"ד אולמן עולה, כי איננו שולל שנתן אישור כזה, וכן כי היה באופן עקרוני מאשר את הבקשה. מכאן, כי נקודת המוצא לבחינת מחשבתו ומודעותו של מצגר, הנה כי קיימת הסתמכות על היועץ המשפטי של הרבנות עימו התייעץ.

205. לא מצאנו לפיכך, כי יש מקום להעמיד את מצגר לדין על עבירה של הפרת אמונים או עבירה לפי חוק המתנות (חוק שירות הציבור (מתנות), תש"ם-1980), בנסיבות בהן פנה והתייעץ

ולדבריו אף קיבל אישור (טענה שמחוזקת כאמור בעדותו של עו"ד אולמן) בטרם שהה בדירה. גם אם לטעמנו, אין מקום לשהות עובד ציבור בכיר בדירה פרטית מסוג זה, ומדובר לכל הפחות במתנה לכל דבר ועניין – שחובה לדווח עליה בהתאם להוראות החוק - הרי שנוכח מודעותו ופנייתו של מצגר לעו"ד אולמן, איננו סבורים, כי קיים גם בנוגע לדברים אלה יסוד סביר להרשעה.

ג. <u>סיכום כללי</u>

206. בחקירה זו נבחנו האירועים הנוגעים לשהיותיו של הרב מצגר בבתי מלון במהלך כהונתו, וכן בהתנהלותו בנוגע לשכירת דירת שרד בירושלים.

207. טיבו של ההליך הפלילי, שהוא בוחן פעולות, אירועים עובדתיים ומודעות - ומנתחם באופן פרטני אל מול האיסורים הקבועים בחוק. גם אם נותרה בליבנו תחושה כללית קשה, וספקות כבדים באשר למודעותו של הרב מצגר, עדיין מצווה עלינו לגדור את ההליך הפלילי לתחומו, ולא למהר ולהגיש כתב אישום בלא שנסבור, כי קיים יסוד סביר להרשעה. כמפורט בחוות דעת זו, לא מצאנו, כי קיים יסוד סביר להרשעה של הרב מצגר בעבירות הרלבנטיות לאירועים שבנדון.

208. עם זאת, נוכח התנהלותו של הרב מצגר כפי שנחשפה בחקירה זו – שצידה האחד, זילות בכספי הציבור והוצאתם שלא לצורך, וצידה השני, קבלה <u>רשלנית</u> של טובות הנאה הנובעות אך ורק ממעמדו כרב ראשי – ובנוסף לכך העובדה, כי כנחקר לא אמר אמת בחקירתו; אנו סבורים, כי נכון יהיה לנקוט כנגד הרב מצגר בהליכים לבר-פליליים, שיביאו לסיום כהונתו כרב ראשי וכדיין.

בסיכומו של דבר, המלצתנו לפיכך, לסגור את התיק הפלילי נגד הרב מצגר, הרב מאיר רוזנטל, סימה רובס והרב יוסף לישנר מחוסר ראיות; את התיק נגד סטיבן איירס ואברהם חינקיס לסגור מחוסר אשמה; ומאידך, איננו סבורים, כי מי שזו דרכו, מתאים לתפקיד ראש וראשון לרבני ישראל, ולפיכך נציע לנקוט בדרכים לבר-פליליות להביא להפסקת כהונתו של הרב מצגר כרב ראשי.

בברכה,

ערן שנדר
פרקליט המדינה

העתק: מר שוקי למברגר, המשנה לפרקליט המדינה (פלילי)
מר אלי אברבנאל, פרקליט מחוז ירושלים